

ТРАДЫЦЫІ НАЦЫІ АДЛЮСТРОЎВАЮЦЬ ЯЕ ДУШУ

Удзельнікам VIII Беларускага міжнароднага медыяфоруму «Партнёрства ў імя будучыні: гісторыка-культурная спадчына як фактар яднання»

Дарагія сябры!

Сардэчна вітаю гасцей і удзельнікаў VIII Беларускага міжнароднага медыяфоруму «Партнёрства ў імя будучыні: гісторыка-культурная спадчына як фактар яднання».

Традыцыі кожнай нацыі непаўторныя і адлюстроўваюць яе душу і светаўспрыманне. Таму ўзаемаразуменне ў адносінах паміж краінамі трэба шукаць праз уяўленне аб своеасаблівасці культуры кожнага народа, гістарычным вопыце і нацыянальным характары. І тут неацэнная роля журналісцкай супольнасці. Голас прэсы, якая ратуе за гістарычную праду, умацаванне нашых агучных культурных і духоўных каранёў, з'яўляецца адным з фактараў стварэння міру, гармоніі і дабрабыту народаў-братоў.

У Беларусі святы берагучы гістарычнаю памяццю, імкнучыся захаваць і павялічыць гісторыка-культурны набытак — бліскучы дар для будучых пакаленняў. У краіне для гэтага ўжо нямаля зроблена. Плён гэтай працы вы можаце ўбачыць на свае вочы.

Сёлетна на форуме ў ліку многіх там будучы абыраюцца кірункі міждзяржаўнага гуманітарнага супрацоўніцтва, уздымацца пытанні маралі, непахіснасці асноў супольнасці нашых народаў. Безумоўна, вынікі вашай працы ўнёсць важкі ўклад у развіццё ўзаемаадносін паміж нашымі краінамі.

Зычу вам поспехаў, плённай працы і добрага настрою ў гэтыя майскія дні.

**Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
Аляксандр ЛУКАШЭНКА.**

ДЗЕЛЯ ЗАХАВАННЯ ПАМЯЦІ

Прэзідэнт Беларусі 20 мая падпісаў указ № 230 аб падрыхтоўцы і правядзенні святкавання 70-й гадавіны вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне, паведамліў БЕЛТА ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

Указам зацверджаны склад Рэспубліканскага арганізацыйнага камітэта пад старшынствам прэм'ер-міністра Міхаіла Мясніковіча. У аркамітэт увайшлі кіраўнікі і прадстаўнікі рэспубліканскіх і мясцовых дзяржаўных органаў, сродкаў масавага інфармацыі, Беларускага грамадскага аб'яднання ветэранаў, Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі, Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, Добраахвотнага таварыства садзейнічання арміі, авіяцыі і флоту, Беларускага саюза афіцэраў, Беларускага саюза ветэранаў вайны ў Афганістане, іншых арганізацый.

Зацверджаны таксама Палажэнне аб аркамітэце і план падрыхтоўкі і правядзення мерапрыемстваў па святкаванні гэтых дзёваў важнейшых памятных дат. У план уключаны мерапрыемствы, якія звязаны з паліяшэннем умоў жыцця ветэранаў, рамонтам і добраўпарадкаваннем помнікаў вайскай славы і вайсковых пахаванняў, правядзеннем святыхчых мерапрыемстваў, патрыятычным выхаваннем і інфармацыйна-прапагандыскай дзейнасцю.

Як адзначылі ў прэс-службе, прыняцце ўказа даасць магчымасць правесці святкаванне 70-й гадавіны вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне на высокім арганізацыйным узроўні, будзе садзейнічаць захаванню памяці аб выдатным укладзе беларускага і ўсяго савецкага народа ў разгром гітлераўскай Германіі і патрыятычнаму выхаванню грамадзян.

Шпацыр па Камароўцы

«МАГІЯ» РЫНКАВЫХ ЛІЧБАЎ І... ВОДАРАЎ

Кілаграмчык маладой бульбы праз яшчэ можна сабе дазволіць, а вось столькі ж бэбі-бананаў не кожны купіць адважыцца.

...Думаючы пра «традыцыйныя каштоўнасці» ў выглядзе гуркоў, памідораў і бульбы, спыніўся ля прылаўка з аэкзатычнай вітаміннай прадукцыяй. Сцішыць хадзі мяне прымусяці зусім не яе апетыты выгляд, спыніцца мяне прымусяці лічбы на ценніку. Так, паглядзім: бэбі-банан, 85 тысяч рублёў за кілаграм (у каробцы ляжаць бананы, на палову меншыя за тыя, што мы звычайна набываем). Колькі ж яны могуць праляжаць незаўважанымі, калі навокал процьма звычайных нам «дарослых» коштам ад 12 тысяч за кілаграм? Аказваецца, бэбі-бананы не залежваюцца. Хоць пакупнікі бяруць штурку-другую проста за цікаваасці.

— Да мяне прыходзіць адзін пакупнік, індус, — раскрывае карты прадавец. — Ён толькі гэтыя і набывае.

На Камароўцы ёсць сапраўдны французская выпечка

Француз Жан-Мары Каруар прадае выпечку на Камароўскім рынку. Вырабляе лекар у асноўным багеты і круасаны і толькі па французскіх рэцэптах. Мучныя вырабы стварае кожны дзень у асабістай пякарні. Знаходзіцца яна недалёка ад рынку.

— Галоўна асаблівасць французскай кухні — цярпенне. Цеста для выпечкі абавязкова трымаю каля 48 гадзін, каб дабіцца асаблівага смаку, — расказвае Жан-Мары. Ён дадае, што ў Беларусь прыхваў каля 5 гадоў таму. За гэты час тут стварыў сям'ю. Ажаніўся з беларускай, неўзабаве нарадзілася дзіця.

Жан-Мары Каруар прызнаецца, што менталітэт беларусаў яго вельмі падукупляе. Ён нават кампенсуе незвычайна халодныя беларускія зімы. Таму француз марыць застацца ў Сінгапоўры назаўсёды.

Юлія БАЛАКІРАВА, «Мінск—Навіны».

БЕЛАРУСБАНК ЗМЯНШАЕ СТАЎКІ ПА ЖЫЛЛЁВЫХ КРЭДЫТАХ

З сніняшняга дня Беларусбанк змяняе парадак пералічэнняў крэдытаў на будаўніцтва (рэканструкцыю) і набыццё жылых памяшканняў, пабудаваных дзяржаўнымі арганізацыямі спецыяльна для продажу.

Ціпер пры атрыманні крэдытаў на фінансаванне нерухомасці з аплатай 16% (14%) гадавых унёсак грамадзянамі ўласных сродкаў ажыццяўляецца паралельна з пералічэннем крэдытных рэсурсаў на працягу ўсяго перыяду будаўніцтва (рэканструкцыі) жыллага памішкання, паведамліў рэдакцыя ў прэс-службе Беларусбанка. Гэтага ўмова распаўсюджаецца і на раней заключаныя крэдытныя дагаворы, якія ўтрымліваюць патрабаванне аб першачарговым унёсенні ўласных сродкаў, пасля заключэння дадатковага пагаднення да крэдытнага дамовы. Для заключэння дадатковага пагаднення крэдытаатрымальнікам неабходна звяртацца ва ўстанову банка па месцы атрымання крэдыту.

Грамадзянам, якія маюць патрэбу ў паліяшэнні жыллёвых умоў і заключылі з 25 лютага 2013 года крэдытныя дагаворы на будаўніцтва (рэканструкцыю) і набыццё жылых памяшканняў, пабудаваных дзяржаўнымі арганізацыямі спецыяльна для продажу пад 32% (31%) гадавых, даецца магчымасць заключыць дадатковае пагадненне да крэдытнага дагавора на змяненне памеру працэнтнай стаўкі да 16% (14%) гадавых з даты заключэння дадатковага пагаднення. Акрамя таго, з 22 мая сёлетна па крэдытах, якія выдаюцца нанова на набыццё жылых памяшканняў грамадзянам, што маюць патрэбу ў паліяшэнні жыллёвых умоў, працэнтная стаўка вызначаецца ў памеры стаўкі рэфінансавання Нацыянальнага банка на дату заключэння крэдытнага дагавора, павялічанай на два працэнтныя пункты. Такім чынам, у Беларусбанку адзначаюць рэальнае зніжэнне стаўкі па крэдытах на 5 працэнтных пунктаў.

Сяргей КУРКАЧ, Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

КАСІР ЗНОЎ ПАМЫЛІЛАСЯ...

У Мінску зноў шукаюць кліента банка, якому касір памылкова выдала буйную суму грошай.

На гэты раз пошукі займаецца Цэнтральнае РУУС, куды звярнулася касір філіяла банка, размешчанага на рынку ў Ждановічах, з просьбай дапамагчы ва ўстанавленні асобы невядомага мужчыны, якому яна памылкова выдала буйную суму грошай. Той падшыў да агенца касіра, каб абмяняць на беларускія рублі 2,3 тысячы долараў. А работніца філіяла банка выдала яму суму, роўную ў эквіваленце... 23 тысячам долараў. Мужчына забраў грошы і сшыў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

В проектной декларации объекта долевого строительства, опубликованной в газете «Звезда» от 16 марта 2013 г. № 49 (27414) (7-я страница) название статьи правильно читать: **ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ ОБЪЕКТА ДОЛЕВОГО СТРОИТЕЛЬСТВА 3-й пусковой комплекс 2-й очереди строительства Жилой дом № 2 (по генплану). 4 секции в осях 52-а-1»** комплекса жилой застройки нового жилищного комфорта в квартале улиц Шафарынянская – Гинтовта – Ложиная – Городецкая в г. Минске.

Утрянные страховые полисы по добровольному страхованию от безоней и несчастных случаев на время поездки за границу формы ЗРП, ЗРН серии БА №№ 0254082, 0254086, квитанции о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) 1-СУ серии КС №№ 0687516, 0687517, 0687518, 0687519, страховое свидетельство обязательного страхования гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории Республики Беларусь серии ВП № 9149615, ЗАО «Промтрансинвест» считать недействительными. ВП № 100357923

Хозяйственный суд города Мінска сообщат, что публичные торги по продаже имущества ООО «Минддаг»: 1200049/0 (ООО «Минддаг») Акции ЗАО «Футбольный клуб «ДИНАМО-МІНСК», выпуск 1/1 простые (обыкновенные) акции (ФЗ 5200173736), в количестве 5 штук, назначенные на 31.05.2013 в 11 часов 00 минут, **ОТМЕНЕНЫ** на основании определения хозяйственного суда города Мінска от 16.05.2013.

Открытое акционерное общество «Дорожно-строительный трест № 5» (г. Минск, ул. Широкая, 26) **ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ 03 июня 2013 года в 11 часов 00 минут ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ** по адресу: г. Минск, ул. Широкая, 26 (актовый зал).

Форма проведения собрания: очная. Инициатор созыва: наблюдательный совет. Основание созыва: требование акционера Общества, обладающего в совокупности не менее чем 10 % голосов от общего количества голосов акционеров Общества.

ПОВЕСТКА ДНЯ:
1. Об увеличении уставного фонда Общества за счет источников собственных средств путем увеличения номинальной стоимости акций.
2. О внесении изменения в устав Общества.

С материалами собрания можно ознакомиться по адресу: г. Минск, ул. Широкая, 26, отдел механизации и энергетики, по рабочим дням с 23 мая 2013 года по 31 мая 2013 года с 8.00 до 17.00 (понедельник-четверг) и с 8.00 до 15.45 (пятница), либо 03 июня 2013 года по месту проведения собрания, тел. для справок (017) 281 24 27.

Регистрация акционеров (их представителей), прибывших на собрание: 03 июня 2013 года с 09.30 до 10.45 по месту проведения собрания. При себе иметь паспорт, представителю акционера иметь паспорт и доверенность акционера или договор.

Наблюдательный совет ОАО «ДСТ № 5»

УНП 100219908

«Нельга быць спагадлівым за кошт дзяржавы»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— **Калі колькасць скаргаў павялічваецца, звычайна гэта лічаць адмоўным фактарам, сведчаннем недастатковай працы мясцовай улады. Вы згодны?**

— Я так не лічу. Таму што ў кожнага грамадзяніна, паводле Канстытуцыі, ёсць права звярнуцца ў любы орган кіравання. І таму трэба ацэньваць працу мясцовых органаў кіравання не па колькасці скаргаў, а ці маюць апошня падставы і які з імі разбіраюцца. Вось калі чалавек звярнуўся ў мясцовыя органы улады, яму адмовілі, але ў яго былі законныя прэтэнзіі — за гэта трэба караць жорстка.

Хаця, калі шчыра, мне здаецца, што дзяржава на сябе ўзяла надта шмат клопатаў за скаргамі, а ў будучыні гэты напрамак больш будучы вызначаць суды. Часам і да мяне звяртаюцца заяўнікі, якія мяюць расшнэні суды, і нават Канстытуцыйнага, па іх праблемах. Але яны застаюцца незадаволенымі, і мой адказ, што гэта ўжо канчатковае судовае расшнэне, не хочучь разумець. Проста ў нас людзі прызвычаліся: будзеш хадзіць — даможацца свайго.

Як прыклад, у Магілёве вырашылі зрабіць больш шчыльнай жыллёвую забудову і ўвесці новы дом у вялікім двары ў Задняпроўі. Але мясцовыя жыхары выступілі супраць. Пры выездзе на месца я пераканаўся, што будаўніцтва такога дома па праекце, які праішоў усё ўзгадненні адпаведных службаў, цалкам магчыма. Але органы улады пайшлі на паводзе калектыва ўтрыманьня і будаўніцтва дома да гэтага часу так і не вядзецца.

Я заўсёды падтрымліваю людзей, калі ўшчамлююцца іх законныя правы, а калі проста «не хочам і не будзем», то гэта не слухны аргумент. На мой погляд, трэба казаць людзям праўду і дзейнічаць па законе. Нельга быць спагадлівым за кошт дзяржавы. Калі шкада, то трэба са сваёй кішэн дастаць грошы і дадаць. Для нас як для дзяржаўных служачых ёсць, прабачце, свой Бог. Гэта — Закон.

— **Сучаснае грамадства вельмі залежыць ад развіцця новых тэхналогій. Вынаходкі змяняюць свет і жыццё людзей вельмі хутка. Ці застаецца ў такім выпадку чалавечы фактар усё ж галоўным?**

— Людзі не павінны дапусціць, каб машыны кіравалі светам. З майго пункту гледжання, чалавек быў і застаецца галоўным. Чалавек і яго каштоўнасці.

— **Я вяду да таго, што тэхніка ўваходзіць у працу органаў дзяржаўнага кіравання. Інфармацыя размяшчаецца на сайтах, выказвае думку і паскардзіцца можна праз інтэрнет.**

— Так, камп'ютары бяруць частку працы. І вельмі добра, што бяруць. Яны даюць інфармацыю, але думачы і прымаць рашэнні будзе спецыяліст, кіраўнік.

— **Якія зольнасці і якасці павінны валодаць людзі, якія сёння прымаюць рашэнні?**

— Перш за ўсё, павінны быць прафесіяналамі ў сваім напрамку, ведаць заканадаўства і кіравача ім. Гэта бяспрэчна.

— **А асабістыя якасці? Сумленнасць, справядлівасць...**

— Быць сумленным і справядлівым — гэта для кіраўніка як паветрам дыхаць. Калі ён дзяржаўны чалавек, чыноўнік, то павінен быць прыстойным чалавекам, уважлівым, мусіць умее выслухаць. Але я цвёрда трымаюся меркавання, што нельга падладжвацца пад людзей, трэба казаць праўду. Калі чалавек павінен атрымаць нешта па законе — ён атрымае. Калі не — якім бы добрым ні быў чалавек і які бы мы ні спачувалі яму, нельга залезці ў дзяржаўную кішэнку. Таму што калі сёння даў аднаму па-за чаргой, то ўшчаміць працы іншага.

— **А што рабіць, калі на ўсіх не хапае?**

— Тады павінна быць планавая праца і прагназааванне. Напрыклад, вельмі часта ўзнікаюць пытанні пра капітальны рамонт старых жылых дамоў. Бясконцы скаргі можна спыніць. Спецыялістам трэба абследаваць дамы, аб'ектыўна ацаніць іх тэхнічны стан. І толькі пасля гэтага трэба прыняць рашэнне хця б на п'яцігодку і абнарадоваць гэты спіс. Людзі будучы ведаць, калі пачнуцца работы, і не будзе неабходнасці хадзіць, скардзіцца, настойліва дамагацца. Можна быць, вядома, і форс-мажор які выключэнне, але патрэбн парадак. Людзі павінны ведаць і верыць: рашэнне прыняў орган дзяржаўнай улады — і яно будзе безумоўна выканана.

— **Як разабрацца, якое рашэнне будзе правільным у кінкрэтнай сітуацыі?**

— Нам трэба лічыць дзяржаўныя грошы. Напрыклад, ёсць скарга з Круглянскага раёна. Там у вёсцы Прыганы вывелі з сельскагаспадарчага абарту 5,4 гектара зямлі для індывідуальнага жыллёвага будаўніцтва ў

водаахоўнай зоне Ціцерынскага вадасховішча.

Вельмі прыгожае і прывабнае месца, асабліва для аматараў адпачынку на прыродзе. Між тым часткі ў гэтым малюўным кутку набылі, і нядрорага, заможныя людзі з горада. Але пры гэтым не стварылі садвадоўчае таварыства, дзе ўсе камунікацыі павінны рабіцца яго ўдзельнікамі. Рашэннем аблыканкам я змяля выдзелена для садзінаў забудовы, і дзяржава цяпер павінна выдаткаваць больш за 4 мільярды рублёў для стварэння інжынерна-тэхнічнай інфраструктуры.

Пры гэтым, у Круглянскім раёне на чарзе больш за 120 дзязей-сірот, якія маюць патрэбу ў сацыяльным жыллі, і за гэтыя грошы можна пабудавача больш за 25 добраўпарадкаваных кватэр. Гэта не дзяржаўны падыход.

— **А вам дзякуюць людзі за дапамогу, калі ўдаецца вырашыць іх праблемы?**

— Не вельмі часта, але такое здарэцца. Я атрымаўшы лісты з падзякамі, і гэта прыёмна. Але часам бывае, што нібыта зробіла добрую справу, а людзі застаюцца незадаволенымі. Аднак увогуле ўдзячнасць — не самае галоўнае. Мітрапаліт Філарэт, якога я вельмі паважаю, аднойчы сказаў мяне, што дзяржаўным людзям за іх працу павінны грошы, і гэта іх абавязак — рабіць усё па законе і справядліваасці і не чакаць удзячнасці.

— **Як ажыццявіць на практыцы і на месца падтрымку моладзі і яе прыцягненне да дзяржаўнага будаўніцтва?**

— Толькі сістэмнай працай, якая прадугледжае выўленне арганізацыйных здольнасцяў, і як мага раней. З наступным комплексным рязвіццём і падрыхтоўкай кіраўніка адпаведнага ўзроўню. Галоўнае — разглядаць гэтых лідараў і з маладога выгадаваць сапраўднага арганізатара.

Я рэкамендую ўсім кіраўнікам прадпрыемстваў браць маладых спецыялістаў на практыку і затым суправаджаць іх на жыцці. Гэта значыць вучыць, выхоўваць, стымуляваць. Мы страцілі многія формы і метады работы з кадрамі савецкай часоў, хаця Запад узяў іх на ўзбраенне. У іх гэта цяпер называецца праца з персаналам. А нам проста патрэбна не на словах, а на справе працаваць з рэзервам кадраў, каб рыхтаваць годную замену, якая працягне далейшае развіццё Магілёўскай вобласці і краіны.

Гутарыла Ілона ІВАНОВА.

Извещение о проведении 12 июня 2013 года торгов с условиями по продаже квартир, расположенных в жилом доме по адресу: г. Минск, ул. Скрипникова, д. 15

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)				
№	Наименование, характеристики имущества, входящего в состав предмета торгов	Местонахождение предмета торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.
1.	квартира общей площадью 68,6 кв. м, инвентарный номер 500/D-7061259 (двухкомнатная, расположена на 4 этаже)	г. Минск, ул. Скрипникова, д. 15, кв. 31	666 900 000	67 000 000
2.	квартира общей площадью 81,1 кв. м, инвентарный номер 500/D-7061263 (трехкомнатная, расположена на 5 этаже)	г. Минск, ул. Скрипникова, д. 15, кв. 35	769 500 000	77 000 000
3.	квартира общей площадью 47,5 кв. м, инвентарный номер 500/D-7061264 (однокомнатная, расположена на 5 этаже)	г. Минск, ул. Скрипникова, д. 15, кв. 36	495 900 000	50 000 000
4.	квартира общей площадью 68,8 кв. м, инвентарный номер 500/D-7061267 (двухкомнатная, расположена на 5 этаже)	г. Минск, ул. Скрипникова, д. 15, кв. 39	666 900 000	67 000 000
5.	квартира общей площадью 45,8 кв. м, инвентарный номер 500/D-7061278 (однокомнатная, расположена на 7 этаже)	г. Минск, ул. Скрипникова, д. 15, кв. 50	555 750 000	55 000 000
6.	квартира общей площадью 48,9 кв. м, инвентарный номер 500/D-7061312 (однокомнатная, расположена на 11 этаже)	г. Минск, ул. Скрипникова, д. 15, кв. 84	513 000 000	51 000 000
7.	квартира общей площадью 68,1 кв. м, инвентарный номер 500/D-7061323 (двухкомнатная, расположена на 12 этаже)	г. Минск, ул. Скрипникова, д. 15, кв. 95	658 350 000	66 000 000
8.	квартира общей площадью 48,3 кв. м, инвентарный номер 500/D-7061328 (однокомнатная, расположена на 13 этаже)	г. Минск, ул. Скрипникова, д. 15, кв. 100	504 450 000	50 000 000
9.	квартира общей площадью 48,3 кв. м, инвентарный номер 500/D-7061336 (однокомнатная, расположена на 14 этаже)	г. Минск, ул. Скрипникова, д. 15, кв. 108	504 450 000	50 000 000
10.	квартира общей площадью 48,3 кв. м, инвентарный номер 500/D-7061344 (однокомнатная, расположена на 15 этаже)	г. Минск, ул. Скрипникова, д. 15, кв. 116	521 550 000	52 000 000
11.	квартира общей площадью 43,0 кв. м, инвентарный номер 500/D-7061349 (однокомнатная, расположена на 16 этаже)	г. Минск, ул. Скрипникова, д. 15, кв. 121	444 600 000	44 000 000
12.	квартира общей площадью 47,8 кв. м, инвентарный номер 500/D-7061352 (однокомнатная, расположена на 16 этаже)	г. Минск, ул. Скрипникова, д. 15, кв. 124	487 350 000	48 000 000
13.	квартира общей площадью 44,9 кв. м, инвентарный номер 500/D-7061354 (однокомнатная, расположена на 16 этаже)	г. Минск, ул. Скрипникова, д. 15, кв. 126	461 700 000	46 000 000

Организатор торгов — УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условие торгов — оплата победителем торгов (покупателем) вознаграждения за организацию и проведение торгов в размере 1,5 процента от окончательной цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 календарных дней со дня их проведения.

Торги проводятся в соответствии со статьями 417 и 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона, утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток (в случае участия в торгах в отношении нескольких предметов торгов задаток вносится для каждого из этих предметов торгов), заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, а также предоставившие организатору торгов в установленный срок следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о государственной регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию документа, подтверждающего внесение задатка (задатков); документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583.

Торги проводятся в форме открытого аукциона на повышение начальной цены.

Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (окончательная цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов.

В случае признания торгов несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется победителем торгов (покупателем) в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов путем перечисления денежных средств на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости», № 3012104971019 в региональной дирекции

22 мая
2013 г.
№ 9 (307)

ТАКСІ ПА НІЗКІХ ЦЭНАХ

Ілона ІВАНОВА

Новую паслугу пачаў аказваць раённы цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва.

Мікрааўтобус «ГАЗель» з надпісам на борце «Сацыяльная служба» в'язе да дактароў дзвюх пенсіянерак.

— Я жыю на ўскраіне горада, і да прыпынку з маім здароўем ісці доўга і цяжка, — гаворыць Галіна Барэйша. — Так што магчымаць за невялікія грошы даехаць проста ад дому да месца і назад — вельмі дарчы.

— Гэта вялікі клопат пра нас, — кажа Любоў Кротава. — Калі былі маладзейшыя, то і не меркавалі, што калі-небудзь спатрэбіцца паслугі сацыяльнага таксі, а цяпер без іх складана. У мяне высокі крывяны ціск. Мне ў бальніцы зрабілі ўкол — стала лягчэй.

Дырктар Крычаўскага раённага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Таццяна САЛАУЭВА тлумачыць, што састарэлыя людзі са слабым здароўем і абмежаванымі магчымасцямі з'яўляюцца праблемай з наведваннем медыцынскіх устаноў. Як дабрацца, калі бальніца і паліклініка на іншым канцы горада знаходзяцца? Як дакараскацца да прыпынку, калі няма сіл? І пасля лячэння вярнуцца дадому?

Асабліва гэта датычыцца дзённага стацыянара ў бальніцы, калі днём лечыць і робяць працэдур, а вечарам трэба вяртацца дадому, як кажуць — у свой ложак. Таму ў цэнтры сацыяльнага абслугоўвання скарысталіся сталічным вопытам і адркрылі свой «сацыяльны санаторый».

— Гэта новая паслуга дазваляе хутка аказаць людзям неабходную дапамогу без дадатковых транспартных праблем, — тлумачыць намеснік галоўнага ўрача Крычаўскага цэнтральнай раённай бальніцы Алена Тупіцына. (Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

КОЛЬКІ КАШТУЕ ЧЫСЦІНЯ

У Мінскай вобласці 2013 год аб'яўлены годам наведвання парадку на зямлі і добраўпарадкавання населеных пунктаў. Вядома ж, гэта не аднаразовая акцыя, а пастаянны працэс, мае на ўвазе цэлы комплекс захадаў, у тым ліку і выхавальную работу сярод жыхароў вобласці.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ

І гэта зразумела: найлепшага выніку можна дасягнуць толькі ў тым выпадку, калі ўсе без выключэння імкнуцца палепшыць асяродак свайго пражывання, а добраўпарадкаваннем займаюцца не па загадзе зверху, а па ўнутраным жаданні зрабіць родны кут больш прыгожым, больш утульным і камфортным. Менавіта да гэтага ў рабоце з насельніцтвам імкнуча сельсаветы Дзяржынскага раёна.

У рэгіёне створаны раённы штаб па наведванні парадку на зямлі і добраўпарадкаванні населеных пунктаў, які рэгулярна праводзіць пасяджэнні па вышэйазначаных пытаннях. Па рашэнні гэтага аперацыйнага органа толькі ў красавіку праведзены тры суботнікі. У маі адбылася яшчэ адна сустрэча, прысвечаная рабоце камунальных службаў, прадпрыемстваў і арганізацый па добраўпарадкаванні непасрэдна ў самім горадзе.

— Акрамя таго, у нас працуюць пяць рабочых груп, якія рэгулярна выезжаюць на месцы для праварак і аказання дапамогі ў ажыццяўленні запланаваных мерапрыемстваў сельсаветам на падпарадкаваных тэрыторыях, — распавяў старшыня Дзяржынскага раённага Савета дэпутатаў Уладзімір МАРЫНОВІЧ. — Напрыклад, напярэдадні вясновага сезона правалі абходы кожнага населенага пункта, выдалі прадпісанні ўласнікам падворкаў, дзе былі заўважаны недахопы, а таксама давялі адпаведныя заданні юрыдычным асобам. У сельвыканкамах сфарміраваны санітарныя

камісіі на чале са старшынёй, якія рэгулярна абслеваюць стан вёсак і прымаюць адпаведныя захады да няўдалых гаспадароў, у тым ліку складаюць пратаколы аб адміністрацыйных правапарушэннях.

Фаніпальскі, Дабрыньскі і Путчынскі сельвыканкамы ды і іншыя на бліжэйшых пасяджэннях плануюць разгледзець такія пратаколы, складзеныя на грамадзян і юрыдычных асоб. За невыкананне прадпісання пагражае пакаранне

Наведзенне парадку на зямлі — не аднаразовая акцыя, лічаць у Дзяржынскім раёне

ў залежнасці ад віду парушэння. У прыватнасці, загрузванне вуліц, двароў, іншых земляў агульнага карыстання будаўнічымі матэрыяламі, іншымі прадметамі цягне за сабой штраф да 5 базавых велічынь. Для індывідуальных прадпрыемстваў памер спагнання ўзрастае да 10, а для юрыдычных асоб — да 20 базавых велічынь. За парушэнне іншых правілаў добраўпарадкавання грамадзяне могуць заплаціць і да 25 базавых велічынь, індывідуальныя прадпрыемальнікі — ад 10 да 50, юрыдычныя асобы ад 20 да 100 базавых велічынь. Сельская ўлада актыўна карыстаецца названым артыкулам ад-

міністрацыйнага Кодэкса, работнікі сельвыканкама маюць права складаць пратаколы і разглядаць іх на сваім пасяджэнні.

Як жа самая распаўсюджаная парушэнні сярод жыхароў раёна? Як паказвае практыка, у першую чаргу нездавальняюча ўтрымліваюцца агароды, гаспадарчыя пабудовы. Асабліва гэта тычыцца спадчынікаў і дачнікаў, якія тут пастаянна не пражываюць. Балючае пытанне — ліквідацыя звалак адходаў (як правіла, расліннага паходжання). Пасля абрэзкі садовых дрэў і кустоў рэшткі звычайна складаваюцца за межамі прысядзібных участкаў, таксама як і металом, што з'яўляецца грубым парушэннем. Паводле закона, усё гэта трэба складзіраваць менавіта на сваёй тэрыторыі, каб не пераходзіць транспарту, пешаходам, не псаваць агульны выгляд вуліцы.

— Мы пастаянна працуем з людзьмі, каб яны ўтылізавалі галіны дрэў і кустоў менавіта на сваім участку — спальвалі, гэта дазваляе правіламі пажарнай бяспекі, а скошаную траву і пустаззелле кампаставалі. З іх, дарчы, атрымліваюцца вельмі добрае арганічнае ўгнаенне для агарода, кветніка, — кажа Уладзімір Мікалаевіч. — Што датычыцца цвёрдых бытавых адходаў, то іх збіраюць і вывозяць прадпрыемствы жыллёва-камунальнай гаспадаркі. Згодна з дагаворамі, такой паслугай карыстаюцца каля 98 працэнтаў домаўладальнікаў. У адных населеных пунктах устаноўлены кантэйнеры, у іншых — ў пэўныя дні прыязджае спецыяльная тэхніка. (Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ТЭРЫТОРЫЯ БЯСПЕКІ

АДЗІН ДОМА

Адзін дома. Без дарослых, з вялікай колькасцю спакус у выглядзе запалак і запальнічак, іголак і нажніц, гарачай вады і газавых фаерак, нажоў і відэльцаў, зачыненых шаф і халадзільнікаў. Забаронены плод, як той казаў, салодкі! Гэта ж толькі ў амерыканскіх камедыях забыты ў мітусні бацькоўскай зборавы малы спраўляецца з усім: і са зладзеямі, і са страхам, і з зладзеямі, і са страхам, і з зладзеямі. Усе ў яго круціцца, усё завяршаецца «хэпі эндам».

У рэальным жыцці сітуацыя «адзін дома» часта абарочваецца непрыемнасцямі — сапсаванай мэбляй і фіранкамі, пабітым посудам, лакальным кватэрным патомам або вар'яцкімі па велічыні рахункамі за паслугі тэлефоннай сувязі. Няхай так! Бо матэрыяльныя страты не ідуць ні ў якое параўнанне з калецтвамі дзіцяці. Ці, не дай Бог, яго гібелью. А здараецца ж і такое...

У 2010 годзе ў вёсцы Мінкавічы Камянецкага раёна Брэсцкай вобласці ў ахопленым полымем доме загінула 3-гадовая дзіцячынка. Яе 4-гадовую сястру з агню і дыму вынесла маці. Малая засталася жыць, доўгі час пражыла ў бальніцы. Атручэнне прадуктамі гарэзны — не жарт. Менавіта мама дзіцячынак і ўбачыла чорны дым, які ўздымаўся над домам, калі вярталася з працы. Чаму сёстры засталася без нагляду — пытанне, якое засталася без адказу.

Не так даўно, у красавіку, падобная ж трагедыя здарылася і ў вёсцы Вічын Лунінецкага раёна. У задымленым доме задымліліся двое малых — брат і сястра, пакінутыя бацькамі зноў-такі без нагляду. Сцэнарый жудаснага здарэння да болю знаёмы: узраст дзіцяці, якая засталася дома без дарослых, — 3 і 4 гады, бацькі былі на працы... У сухіх зводках згадваецца яшчэ адна немалаважная дэтал: улетку дзеці павінны былі пайсці ў дзіцячы садок. Пакуль жа чакалі дома, калі ў дзіцячы ўстанове вызваліцца месца. Не дачкаліся ўсяго два месяцы... Зрэшты, заяву ў аддзел адукацыі бацькі прынеслі толькі ў пачатку красавіка.

Дэфіцыт месцаў у дзіцячых садках у сельскай мясцовасці ні для каго не сакрэт. На сайце Міністэрства адукацыі можна убачыць афіцыйную статыстыку: напрыклад, у 2012 годзе колькасць дзіцячых садкоў у вёсках зменшылася на 30. Чаму?

— Зачыняюцца ў асноўным малакомплектныя сады ў невялікіх вёсках, — патлумачыла вядучы спецыяліст упраўлення адукацыі Брэсцкага аблвыканкама Наталія Шамовіч. — А калі ўзнікае дэфіцыт, а разам з ім і праблемы, мы вырашаем іх іншымі спосабамі.

У адаптацыйнай групе Навамышскага дзіцячага садка.

Балазе, цяпер іх вялікае мноства: па жаданні бацькоў адкрываюцца сезонныя пляцоўкі пры дзіцячых садках, дзейнічаюць матчыныя школы і адаптацыйныя групы, групы кароткачасовага знаходжання. Так што, калі бацькі загадаў паведамляюць у аддзел адукацыі аб тым, што хочучь аддаць дзіця ў дзіцячы сад, мы заўсёды гатовы прапанаваць тое ці іншае выйсце.

На днях у адаптацыйнай групе дзіцячага садка вёскі Новая Мыш Баранавіцкага раёна пабыла і я. Вельмі ўжо цікава было пазнацца з працай «новай формы». Двухгадовага малых наведваюць дзіцячы сад разам з мамамі — дзеці прывіваюць да рожку і да новых людзей, мамы вучацца даваць выхавальнікам...

Калі ў роднай вёсцы дзіцячага садка няма ці ў ім няма месцаў, зусім не абавязкова адвезці дзіця ў дашкольную ўстанову суседняй вёскі самастойна. Тым больш, далёка не ва ўсіх маладых бацькоў ёсць уласныя аўтамабілі. Падвоз дзіцяці ажыццяўляецца на школьных аўтобусах. У Брэсцкай вобласці, напрыклад, такой паслугай карыстаюцца больш за дзве з паловай тысячы дзетак.

Дарчы, у тых рэгіёнах краіны, дзе сапраўды заняпакоеныя здароўем і бяспекай малых, сітуацыя «месцаў няма» нікога не спыняе. У Гомельскай вобласці даўно і паспяхова працуюць сямейныя дзіцячы сады — выхавальніца, група малых і... звычайны вясковы дом. Такое вольнае са складанай сітуацыі прыдумалі.

І бацькам добра, і дзецям, і ўпраўленню адукацыі, у якога адкрыць тыпавы дзіцячы садок у той мясцовасці магчыма зусім не было.

На Брэсцкім таксама ёсць свае «ноу-хаў» у сферы ўладкавання бяспечнага жыцця для малых. З 2011 года на тэрыторыі Радвініцкага сельсавета (Брэсцкі раён) праходзіць своеасаблівы эксперымент.

— Праект ініцыяваў супрацоўнікі абласной службы па надзвычайных сітуацыях, — раскажаў прэс-сакратар Брэсцкага абласнога ўпраўлення МНС Сяргей Машноў. — Ён закранае ледзь ці не ўсе бакі жыцця вясцоўцаў: бяспеку і на працы, і дома. Але асноўная ўвага, вядома ж, надаецца бяспецы дзіцяці. Мы ўсталявалі аўтаномныя пажарныя апарышальнікі ў сем'ях, дзе ёсць дзеці, у месцах продажу дзіцячых тавараў размяшчалі стэнды з памяткамі, а яшчэ пасадзейнічалі стварэнню ў дзіцячым садзе груп, якія працуюць у выхадныя і святочныя дні. Такія групы ў вёсках запатрабаваныя, асабліва ў гарачую пару.

...Дашкольная адукацыя ў нашай краіне не абавязковая. Менавіта бацькі вырашаюць: будзе наведваць дзіцячы садок іх дзіця або застанецца дома пад наглядом бабуль. Добра, калі бабуля ёсць. А калі, напрыклад, 3-гадовага брата даглядае 6-гадовая сястра? Ці не лепш у такіх выпадках усё ж зрабіць выбар на карысць дашкольнай установы?

Таццяна ГРЫНКЕВІЧ.
Фота аўтара.

ПРАЦЯГ ТЭМЫ

ДЗЕСЯЦЬ РАЗОЎ МЕР І ТО НЕ ВЕР

Вясцоўцы заклікаюць мясцовую ўладу пралічыць эканамічную выгаду перш чым прымаць канчатковае рашэнне аб аб'яднанні сельсаветаў.

Пасля выхату артыкула «Аб'яднаць... нельга пакінуць?» («МС») за 10 красавіка г.г.) на адрас рэдакцыі яшчэ больш актыўна пасыпаліся лісты, звязаныя з аптымізацыяй сельсаветаў.

Так, Ірына Антонаўна ЯЦУК з аграгарадка Леніна Слуцкага раёна піша: «У выніку аптымізацыі, якая прапанована, аб'ядноўваюцца Ленінскі, Знаменскі сельсаветы і вёска Селішча Кастрычніцкага сельсавета. Такім чынам, вызваляюцца ажно тры (!) памяшканні сельвыканкамаў (Ленінскага, Знаменскага і Кастрычніцкага), бо раённае кіраўніцтва хоча абсталяваць новы будынак для новаўтворанага сельсавета ў аграгарадку Падлессе. Аргументе гэта тым, што Падлессе будзе географічным цэнтрам. І гэта пры тым, што ў 2008 годзе быў зроблены капітальны рамонт будынка Ленінскага сельвыканкама.

...Раённаму кіраўніцтву варта было б надаць увагу аграгарадку Леніна з гістарычнага пункту гледжання. Бо на тэрыторыі аграгарадка ў 1812 годзе адбыўся бой з напалеонаўскімі войскамі, дагэтуль тут знаходзіцца старога гарадзішча... Мала які яшчэ сельскі населены пункт мае такую багатую гісторыю.

...Наш аграгарадок Леніна знаходзіцца на мяжы раёнаў. Калі ліквідаваць тут сельвыканкам, вёска не будзе развівацца. Акрамя заглукне. Ці ж гэта правільна? Разам з тым, Леніна размешчана па трасе Слуцк — Капыль, таму дабрацца сюды можна і спадарожным транспартам. Падлессе ж размешчана ў 1,5-2 кіламетрах ад гэтай асноўнай трасы. Але райвыканкам настойвае на пераносе цэнтра аб'яднанага сельсавета менавіта туды, гатовы нават увесці дадатковыя рэйсы ці працягнуць існуючыя.

...На сходзе мы запыталіся, чаму нельга пакінуць сельвыканкам у вёсцы Селішча, якая таксама знаходзіцца на асноўных трасах (Слуцк — Брэст, Слуцк — Капыль). Праз гэты населены пункт праходзіць увесь транспарт, які курсіруе па тэрыторыі рэарганізаванага аб'яднання. Але адказу не атрымалі...

Па каментарый мы звярнуліся да старшыні Слуцкага раённага Савета дэпутатаў Віктара РАЖАНЦА:

— Спачатку мы, сапраўды, прапанавалі перанесці цэнтр сельсаветаў у аграгарадок Падлессе. Хацелі зрабіць як лепш, каб новы сельвыканкам размяшчаўся ў цэнтры аб'яднанага тэрыторыі. Але жыхары аграгарадка Леніна пачалі скардзіцца, прасілі пакінуць цэнтр там. Іх жаданне, лічу, згаістчынае, бо ў гэтым выпадку жыхарам Знаменскага сельсавета трэба было б дабрацца туды практычна 18 кіламетраў. Мы патлумачылі, што няма логіка пакаіць цэнтр на ўскраіну раёна. Тады яны самі прапанавалі: «Дык ужо лепш пакідаць у Селішчах». Мы ўлічылі іх пажаданне, пайшлі на кампраміс, тым больш, з падобнай просьбай да нас звярталіся і селішчанскія жыхары, і знаменцы. У выніку 25 красавіка на раённай сесіі прынялі рашэнне: пакінуць цэнтр новага аб'яднанага сельсавета ў вёсцы Селішча.

Ідэяльнага варыянта, як ні круці, не знайдуць. Геаграфічна, відавочна, было б лепш пакінуць цэнтр у Падлессі, эканамічна — у Селішчах. Аўтобусаў шмат праз Селішча ходзіць, практычна не трэба мяняць маршруты, і ў памяшканні сельвыканкама летася правалі рамонт.

— А што будзе з будынкамі Ленінскага і Знаменскага сельвыканкамаў? — пацікавілася я.

— Абодва знаходзяцца практычна ў аднолькавых тыпавых будынках разам з канторамі гаспадаркаў. Таму гэтыя плошчы будучы перададзены гаспадаркам. Калі нам дазваляць пакаіць спецыялістаў, якія будуць выезджаць на месца ў пэўныя дні, то адзін з кабінетаў замацуем за гэтымі людзьмі.

З рэдакцыйнай пошты

Зінаіда Яўгенаўна МАНКЕВІЧ, старшыня савета ветэранаў Камянецкага сельсавета Уздзенскага раёна, старшыня вёскі Гарадок: «ПРЫ АПТЫМІЗАЦЫІ ТРЭБА ЎЛІЧВАЦЬ НЕ ТОЛЬКІ КОЛЬКАСЦЬ ЖЫХАРОЎ...»

«Наш сельсавет займае доволі вялікую плошчу, вёскі аддалены адна ад другой. Спачатку нас хацелі далучыць да Уздзенскага сельсавета. Мы былі супраць, бо далёкавата ад цэнтра і аўтобус ходзіць толькі па пятніцах. А цяпер нас аб'ядноўваюць з Лашанскім сельсаветам. Сельвыканкам хочучь зрабіць у цэнтры паміж гэтымі сельсаветамі, у вёсцы Слабада, дзе няма нават адміністрацыйнага будынка (!). Гэта колькі трэба сродкаў, каб перабудаваць былую школу, дзе на першым паверсе дзіцячы сад, у адміністрацыйны будынак?! У нас жа ў аграгарадку Войкава ёсць уся інфраструктура: дзіцячы сад, школа, клуб, бібліятэка, пошта, банк і галоўнае — прыгожы адміністрацыйны будынак сельвыканкама. Нічога не трэба перабудоўваць... А ад гэтых пераездаў раён ніякіх сродкаў не скарэніць, наадварот — страціць! Больш за тое, у тую вёску, з якой нам прапануюць аб'яднацца, не ходзіць ад нас аўтобусаў... Дык нашто ж тады ствараць няручнасці для людзей, якія тут жывуць? Мы лічым, што пры аптымізацыі трэба ўлічваць не толькі колькасць жыхароў, але і плошчу сельсаветаў, аддаленасць вёсак і эканамічную мэтазгоднасць».

Людміла БУСЕЛ, жыхарка аграгарадка Дуброва Светлагорскага раёна: «ХТО ВЫЙГРАЎ НЕ ЗРАЗУМЕЛА, А ЛЮДЗІ КРЫЎДУЮЦЬ НА УЛАДУ»

«Да 2010 года мы былі ў складзе Палескага сельсавета. Але «наўвек» вырашылі тэрыторыю перакроіць — і адышлі мы да Мікалаеўскага сельсавета з цэнтрам у вёсцы Мікалаеўка. Ніхто, мяркую, асабліва не аналізаваў, чым аберецьна гэта для насельніцтва. Наш ранейшы сельвыканкам у аграгарадку Палессе быў ад нас у 5 кіламетраў па шашы Мазыр — Бабруйск, дзе аўтобусны рух і рух спадарожнага транспарту вялікі. А зараз да новага, што ў Мікалаеўцы — кіламетраў 8. Калі б зручна было дабрацца, дык няхай бы і так. Але ж аўтобусы туды не ходзяць, спадарожны машын няма. Хоць пешшу ідзі, калі трэба... Узв'яз даведку стала вялікай праблемай... Незадаволеныя засталіся і жыхары аграгарадка Палессе, якіх аднеслі да Давыдаўскага сельсавета. Палессе — вялікая вёска — без свайго органа ўлады зусім стала не тая, нібы стрыжань нейкі з яе вынялі».

Прайшло 2 гады, а людзі так і не прынялі гэтай перабудовы. Мы, дуброўцы (болей за 200 гаспадаркаў, 500 з лішкам жыхароў), ніякай выгады не бачым. Амаль усе мікалаеўцы працуюць у нашым сельгаспрадпрыемстве «Дубрава-агра». Жыхароў у Мікалаеўцы крыху больш за 300 чалавек, гаспадарак — напалову менш, чым у нашай Дуброве. Ім добра было б да нас у сельвыканкам ездзіць. Усё роўна яны праз Дуброву ў Светлагорск трапляюць. Каб усе «за» і «супраць» узважылі, можа, не спыталіся б са скарэчэннем 4-х сельсаветаў у раёне... Зразумела, што ўсім не дагодзіш, але нейкі разумны кампраміс трэба было б пашукаць. І людзям няк растлумачыць неабходнасць, мэтазгоднасць такога рашэння. Хто выйграе, не зразумела, а людзі крыўдуць на ўладу».

Надзея ДРЫЛА.

КОЛЬКІ КАШТУЕ ЧЫСЦІНЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)
Пра навядзненне парадку ў раёне дбаюць усе. Сваю лепту ўносяць у агульную справу і святары праваслаўнай і каталіцкай канфесій. Па просьбе старшыні раённага Савета дэпутатаў яны звяртаюцца да прыхаджан, каб тыя падтрымлівалі парадак на могілках, выкідалі смецце толькі на спецыяльныя пляцоўкі ці ў кантэйнеры.

— Прывычаць людзей да парадку складана, — прызнаўся Уладзімір Марыновіч. — Тым больш што наш раён спецыфічны: каля 30 працэнтаў уладанняў у сельскай мясцовасці не маюць пастаянных жыхароў, як правіла, дамы належаць дачнікам, спадчыннікам. Але і з імі працуем па пытаннях навядзнення парадку, добраўпарадкавання, заключэння дагавораў на вывоз смецця на сезон — з красавіка па кастрычнік. Ёсць, безумоўна, тут праблемы — перш за ўсё недахоп тэхнікі ў прадпрыемствах жылёва-камунальнай гаспадаркі. У сувязі з гэтым часам парушаюцца графікі вывазу бытавых адходаў, асабліва з кантэйнерных пляцовак. Пры выяўленні такіх фактаў мы прымаем усе магчымыя меры, каб выправіць становішча.

Усяго ж у Дзяржынскім раёне 273 сельскія населеныя пункты. Але нават у самых маленькіх і аддаленых няма звалка. Практыка, калі жыхары зносілі смецце ў адну кучу за ваколіцу, даўно аджыла. Многія дбаюць пра чысціню не толькі на сваім надзеле, але і на прылеглах тэрыторыях, пустаках. Добрым стымулам да гэтага служаць конкурсы на лепшы падворак. У кожным сельсавеце ўдзельнічаюць заахвочваюць па-рознаму: у адных — прэміяй, у іншых — каштоўнымі па-

дарункамі. Але галоўнае, што мерапрыемства праводзіцца галосна, пра лепшых гаспадароў на працягу года расказваюць мясцовыя сродкі масавай інфармацыі. Такі конкурс — стымул да канкурэнцыі паміж вясцоўцамі, які прыносіць добрыя вынікі ў справе навядзнення парадку на зямлі. Тут, бюспрэчна, значную дапамогу ўладам аказваюць сельскія старасты. Найбольш актыўныя заахвочваюцца шляхам штомесячных вылат у памеры адной базавай велічыні штомесця. На кантролі — у тым ліку і старастаў — развіццё ўласных падсобных гаспадарак. У прыватнасці, напярэдадні пасяўной разам з работнікамі сельвыканкамаў яны вывучалі патрэбы зямлякоў у выдзелены ўчасткаў у палях севазвароту для пасадкі збожжавых і бульбы.

— Навядзненне парадку на зямлі прадугледжвае цэлы комплекс мерапрыемстваў. У прыватнасці, вельмі важнае пытанне — выкарыстанне выдзеленых участкаў па мэтавым прызначэнні, — лічыць мой суразмоўца. — Не развіць, што нават участкі, набытыя шляхам аўкцыённага будаўніцтва і абслугоўвання жыллага дома, не заўсёды своечасова асвойваюцца і ўтрымліваюцца ў належным стане. Удалалінікам на пачатку года выдалі прадлісанні па ўстараненні парушэнняў і строга кантралююць іх выкананне. У тых, у каго скончыўся тэрмін пачатку забудовы, па расшэнні суда забіраем зямлю і паўторна выстаўляем на аўкцыён. Нядаўна на пасяджэнні прэзідыума райсавета сумесна з упраўленнем сельскай гаспадаркі райвыканкама даручылі кіраўнікам сельскагаспадарчых прадпрыемстваў як найхутчэй уцягнуць пустуючыя участкі ў севазварот.

ЁСЦЬ ПЫТАННЕ!

ДРУГОЕ ЖЫЦЦЁ ДЗЯРЖАЙНАЙ МАЁМАСЦІ

Яшчэ некалькі гадоў таму на ўскрайку Маларыты, у рысе горада, стаялі кароўнік са свінарнікам. Гэта была вучэбная база мясцовага сельскагаспадарчага каледжа. Потым навукальная ўстанова паступова адмовілася ад адной з формаў практычнага навучання, і будынік плаўна перайшлі ў камунальнае ўласнасць раёна. У 2010 годзе іх купіў на тэрыторыі дырэктар маларыцкага прыватнага прадпрыемства «Эліс-Прым» Бітал Мірзоеў.

Паводле яго слоў, у рамонт і рэканструкцыю будынка ўкладзена 250 мільёнаў рублёў. Зараз тут размешчаны сучасны швейны цэх, у якім працуюць 30 жанчын. Памышчаны светлыя, утульныя, санвузлы і пакоі для прыёму ежы з'яўляюцца чысцінёй, еўраарамонтам «ахоплены» кожны квадратны метр. Ад былога кароўніка засталіся сцены і апорныя канструкцыі, а таксама дах. Астатняе пабудавана нанова.

Швей задзелены ўмовай працы. Закройшыца Галіна Алексіка кажа, што ў райцэнтры знайсці работу — вялікая праблема. Раённы камбінат бытавога абслугоўвання, дзе яна раней працавала, згарнуў адпаведную вытворчасць. І прыватнае прадпрыемства стала для многіх жанчын горада жыццёвым выйсцем. Цякуці кадраў на згаданым прадпрыемстве не адзначаецца.

Былы кароўнік складаецца з двух вялікіх памяшканняў, размешчаных перпендыкулярна. Адно, як ужо сказана, адведзена пад швейную вытворчасць і офіс, у другім ідзе рамонт. Тут Бітал Мірзоеў мяркуе абсталяваць кавярню з банкетнай залай. Справа ў тым, што ў Маларыце няма прасторнай залы для правядзення вясялляў, іншых вялікіх мерапрыемстваў. Вось прадпрыемства і вырашыў запусціць гэту нішу. Праз колькі месяцаў Бітал Іскандравіч мяркуе пачаць прымаць наведнікаў. Праўда, акупіць інвестыцыі хутка бізнесмен не рэалізуе: усё ж горад невядзікі. Паводле

слоў дырэктара, нават калі на вяртанне затрачанага спатрэбіцца дзесяцігоддзе ці больш, сэнс укладваць сродкі ёсць. Калі збіраешся тут жыць, трэба імкнуцца паляпшаць свой горад.

Экспурсія на прадпрыемства «Эліс-Прым» адбылася па запрашэнні спецыялістаў дзяржаўнага кантралю па Брэсцкай вобласці. Яны якраз праводзілі маніторынг выканання Указа Прэзідэнта РБ №108 аб прыцягненні ў гаспадарчы абарот дзяржаўнага маёмасці, якая не выкарыстоўваецца.

Аглядзелі і маёмасць былых ваенных гарадоў. На 9 аб'ектах аднаго з іх, таксама ў Маларыцкім раёне, сумесня беларуска-расійскія прадпрыемствы «Раскорм» і «Краўнбелагра» зрабілі бульба- і агароднінашасвішчы. Як расказала спецыяліст кампаніі «Раскорм» Вольга Галоўчыца, доўгі час гэтыя аб'екты былі безгаспадарчымі. Вядома, з іх скралі усё, што можна было вывезці. Засталіся толькі капітальныя ангары, пабудаваныя з жалезабетону. Іх пасля рамонт у ўстаноўкі вентыляцыйнай сістэмы выкарысталі для захавання бульбы і агародніны. Праўда, у былым гарадку няма электрычнасці, даводзіцца выкарыстоўваць аўтаномныя дызель-генератары. Затое тэмпература ў ангары (ад 2 да 4 градусаў цяпла) спрыяе захаванню прадукцыі. Прадпрыемства фактычна пабудавала пад'язную дарогу ў глухім лесе, добраўпарадкавала тэрыторыю.

«На велізарнай тэрыторыі ў глыбіні лесу, паводле справядчнасці, вядзецца прадпрыемства дзейнасць. Яно як быццам так, але ж не зусім...»

Згаданыя аб'екты па дакументах праходзяць як ваенныя гарадкі №1 і 2. А ў суседняй гарадкі пад нумарамі 3 і 4 нагараюць дэкарацыі да філіяла, у якім здымалі руіны і запустэненне. 49 аб'ектаў 3-га

У швейным цэху «Эліс-Прым» пасля рэканструкцыі.

і 4-га гарадкі на плошчы амаль 84 гектары прадпрыемства таксама набыў на аўкцыён, заплаціўшы 3,3 мільёна рублёў. На гэтай велізарнай тэрыторыі ў глыбіні лесу, паводле справядчнасці, вядзецца прадпрыемства дзейнасць. Яно як быццам так: у маларыцкім лесе пераважна прыяжджаюць каманды з суседніх Расіі, Украіны і Польшчы гуляць у страйкбол. Гэта камандная ваенна-тактычная гульня са сваімі правіламі, прасцей кажучы, забавы для дарослых, якія хочаць пагуляць у вайну. Страйкбол сёння разгледзецца як від спорту, і займацца ім нікому не забаронена. А прадпрыемліны, які ладзіць такія гульні, атрымлівае за гэта грошы і піша справядзачы аб выкананні ўмоў аўкцыёна. А пабудовы, якіх на тэрыторыі размешчана 49, разбураюцца далей. Імі ніхто не займаецца, і будынікі ўяўляюць сабой сумную карціну.

Начальнік упраўлення КДК па Брэсцкай вобласці Аляксандр Пузік лічыць, што прадпрыемліны спрыяе недаскасленаму захаванню. Умовы дагавору ён выконвае — прадпрыемліны дзейнасць у наяўнасці, бо свай даход за арганізацыю гульні грамадзянін атрымлівае. Але

і 108-ы Указ, і дагавор куплі-продажу з гэтым канкрэтным чалавекам маюць на ўвазе выкарыстанне маёмасці, а не яе заняпад. Тут жа фактычна аб'екты маёмасці не толькі не задзейнічаны, а разбураюцца. Намеснік старшыні Маларыцкага райвыканкама Эдуард Кандзюрошка ў размове з журналістам адзначыў, што раённая ўлада мае намер звярнуцца ў суд па пытанні скасавання дагавору куплі-продажу названых аб'ектаў.

Як відаць, прадаць аб'ект, знайсці яму новага гаспадару — далёка не гарантыя таго, што гэты аб'ект атрымае другое жыццё. Пачынаючы з 2007 года, на Брэсцкім з прадпрыемлінікамі і юрыдычнымі асобамі было заключана 117 дагавораў аб куплі-продажы праз аўкцыён і 7 дагавораў базывіплатнага карыстання аб'ектамі асноўных сродкаў. А гэта 372 пабудовы агульнай плошчай 115 тысяч квадратных метраў. Па дакументах усе яны лічацца ўцягнутымі ў гаспадарчае абарачэнне. А на справе?.. Гэтыя пытанні і павінна вырашаць мясцовая ўлада на агульнай карысць.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Маларыцкі раён.

ТАКСІ ПА НІЗКІХ ЦЭНАХ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Мікрааўтобус абсталяваны такім чынам, каб у ім было зручна ўсім, у тым ліку і інвалідам-калясачнікамі. Гэта і ёсць спецыялізаваная таксі, якое аказвае паслугі па сацыяльна нізкіх цэнах.

— Паслуга бясплатная для адзіночкі інвалідаў 1 групы і адзіночкі інвалідаў 2 групы, старэйшых за 70 гадоў і тых, чья пенсія не перавышае 1,5 бюджэту пражытачнага мінімуму (сёння гэта крыху болей за 1,3 мільёна рублёў), а таксама для інвалідаў-калясачнікаў і ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны, — пералічвае дырэктар цэнтры сацыяльнага абслугоўвання.

Усе астатнія людзі могуць замовіць «сацыяльнае таксі» ў межах Крычавы за грошы. — Сума зусім не вялікая, — каментуюць у цэнтры. — Яе нельга назваць дакладна для ўсіх, бо яна разлічваецца па адрэглах. Вось толькі што мы лічылі для адной жанчыны: аказалася каля 15 тысяч рублёў. Прычым яе забралі ад пад'езда, суправядзілі ў балніцу, там пачакалі і адвезлі назад. Кліентка не палічыла гэта вялікім выдаткам. Калі людзі ўдзяе удаві альбо ў большай кампаніі, то суму падзеляць на ўсіх.

Сацыяльнае таксі — гэта нядорога і зручна.

Увогуле ў пераліку пазабуджэтай дзейнасці раённага цэнтры сацыяльнага абслугоўвання ёсць шмат розных паслуг. Найбольш запатрабаваныя — колка дроў, абкос травы, гатаванне ежы, дастаўка прадуктаў, набыццё лекаў. Самы вялікі кошт — 50 тысяч рублёў (у сярэднім) за колку машыны дроў. Гэтыя паслугі аказваюць і ў горадзе, і ў вёсках раёна. Такім чынам, цэнтру ўдаецца зарабляць больш за 15 мільёнаў рублёў за месяц і выдаткоўваць гэтыя грошы на розныя карысныя справы.

— Сёлета мы таксама будзем спрабаваць адкрыць дом для сумеснага пражывання людзей, якія аказаліся ў цяжкай жыццёвай сітуацыі, на змовы перыяд, — расказвае Тацяна Салаўёва. — Гэта патрэбна старэйшым вясцоўцамі і жыхарам прыватнага сектара ў горадзе, якія жывуць адзінока і ўжо не спраўляюцца з гаспадарствам у халодны сезон. Мы можам арандаваць жылло памішчанае, а камунальныя паслугі аплациць самі жыхары. Аднак гэтая ідэя яшчэ ў распрацоўцы.

АДКУЛЬ ТЭРМОМЕТРЫ?

У Лёзненскім раёне каля тэрыторыі камерычнага прадпрыемства знайшлі 106 ртутных тэрмометраў.

— Іх знайшоў грамадзянін за плагам аднаго з прадпрыемстваў і патэлефанаваў у пажарную службу, — паведамілі ў Віцебскім абласным упраўленні па надзвычайных сітуацыях. — Калі супрацоўнікі МНС прыбылі на месца, знайшлі 89 цэлых і 17 пашкоджаных шкляных лабараторных тэрмометраў. Былі сабраны 23 грамы ртуты для далейшай утылізацыі, праведзена дэмеркурывізацыя на плошчы 10 квадратных метраў. Пагрозы жыццю і здароўю людзей няма.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

МЯСЦОВЫ ЧАС

ЭФЕКТ «ДВА Ў АДНЫМ»

У Круглянскім раёне актыўна ліквідуюць безгаспадарныя дамы, зарослыя сады і кінутыя агароды, каб на іх месцы апрацаваць зямлю і атрымаць прыбытак ад урадкаў.

— Мы выконваем даручэнне кіраўніка дзяржавы па прыцягненні ў севазварот нявыкарыстанай зямлі, — растлумачыў першы намеснік старшыні Круглянскага райвыканкама Анатоль ШЧУПЛЯНКО. — Адпаведная работа ў раёне вядзецца ўжо трэці год, і за гэты час мы разаралі каля 2000 гектараў зямлі.

— Калі ў вёсцы ёсць закінутыя хаты, вакол якіх разрасліся кусты і пустазелле, гэта непрыемнае відовішча, — каментуе старшыня Круглянскага раённага Савета дэпутатаў Валерый ЯРКОВІЧ. — Таму Указ Прэзідэнта стаў штуршком, каб наладзіць у раёне працу па добраўпарадкаванні вёсак. Самае галоўнае багацце ў Беларусі — гэта зямля, і трэба, каб яна прыносіла карысць людзям. Таму неабходна даводзіць справу да лагічнага завяршэння: араць зямлю і засяваць.

Напрыклад, зусім нядаўна ў вёсцы Храпы знеслі 14 старых хат — яны стаялі пустыя, разбураліся, іх не магчыма было адрамантаваць ці аднавіць.

— Цяпер там ужо усё раскаркавалі, — паведамаў Валерый Ярэвіч. — Сёлета пасяялі грэчку, а на наступны год зямля стане часткай вялікага поля, з яким мяжуе. Галоўнае было — распахваць праца, а цяпер яна ідзе такім чынам: у адным населеным пункце навялі парадак — перайшлі працаваць у наступны. Сёння работы ідуць у вёсцы Новапруддзе, што на тэрыторыі Круглянскага сельсавета.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Закінутыя сады і зарослыя участкі ствараюць небяспеку — і пажарную, і траўматычную — для дзяцей, якія на летнія канікулы прыязджаюць у вёску да сваякоў і на летнішчы. Таму мясцовыя жыхары звычайна добра ставяцца да зносу безгаспадарных сярдзіб. Тым больш што дамы не проста разбураюцца — іх разбіраюць па бярванне, і гэты другасны будаўнічы матэрыял выкарыстоўваюць на добраўпарадкаванні населеных пунктаў, на дрывы, альбо аддаюць мясцовым жыхарам на іх патрэбы. Усё, што не пайшло ў справу, пераўтвараецца ў трэскі для работы круглянскай кацельні.

Летась было ліквідавана 146 безгаспадарных дамоў у 15-ці вёсках (прыкладна дзясятая частка ад агульнай колькасці), прычым у севазварот 114 гектараў зямлі. А зямля ўрадлівая — з балам глебы 40-45. Там звычайна сеюць грэчку і аднагадовыя травы.

Старшыня Магілёўскага аблвыканкама Пётр Руднік ужо неаднаразова адзначаў станоўчы прыклад Круглянскага раёна. Кіраўнік вобласці лічыць, што раённам трэба зарабляць грошы на сваё развіццё: а якраз прыцягненне зямель у севазварот і значнае ўрэнне атрыманне прыбытку ад вырашанага ўрадкаў. Эфект «два ў адным»: вёскі набываюць нармальны выгляд, а сельскія гаспадаркі атрымліваюць пасяўныя плошчы.

Круглянскія ўлады мяркуюць, што на працягу наступных двух гадоў у вёсках не застацца безгаспадарных старых пабудов, а зямлі пасля рэкультывацыі вернуцца ў севазварот.

— Улада робіць усё, каб навесці парадак, — адзначаў Валерый Ярэвіч. — Мы дойдзем да кожнай маленькай вёсачкі.

Ілона ІВАНОВА.

Мінскі раённы ісполнительный комитет 21 июня 2013 года ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН на право заключения договора аренды земельного участка в Мінском районе

		Лот 1
1	Адрес земельного участка	Мінскі раён, Лошанскі с/с, аг. Лошаны
2	Кадастровый номер	623684005601000447
3	Площадь земельного участка	0,1279 га
4	Срок аренды (лет)	99
5	Целевое назначение	Для строительства и обслуживания жилого дома
6	Инженерная инфраструктура *	Электричество, газ, водопровод
7	Расходы по подготовке документации (рублей)	2 083 548
8	Начальная цена права заключения договора аренды	6 274 доллара США
9	Задаток (рублей)	10 800 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8. Дата проведения: 21.06.2013 г. в 10.30. Заявления на участие и необходимые документы принимаются с 8.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8, к. 416. Окончание приема заявлений и документов: 17.06.2013 г. в 17.00. Контактный телефон: 204 111 62.

Задаток за участие в аукционе на Лот 1 перечисляется на расчетный счет № 364190000046 Лошанского сельсополкома, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600228670, код платежа — 04901.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в комиссию в указанные сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в объявлении расчетный счет задаток в размере, порядке и сроки, определенные в извещении.

Документы, необходимые для участия в аукционе:
1. Заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков.
2. Документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет с отметкой банка.
3. Гражданство — копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта);
3.1 представителем гражданина — нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан — документ, удостоверяющий личность. Все желающие могут ознакомиться с документацией и земельным участком в соответствующем сельсополкоме. Аукцион признается состоявшимся в случае, если ни один из участников аукциона в соответствии с решением комиссии не был признан победителем; заявление об участии в аукционе подано менее чем двумя участниками аукциона (в этом случае земельный участок предоставляется в аренду единственному участнику несокстывающегося аукциона, при его согласии, с внесением платы за предмет аукциона в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов).

Внесение платы за предмет аукциона и возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимо для его проведения, и участником аукциона документация, необходимой для его проведения и выполнения условий, предусмотренных в решении об участии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несокстывающегося аукциона, заключается с ним договор аренды земельного участка, выдает ему выписку из названного решения, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона.

* В разделе «Инженерная инфраструктура» указаны коммуникации, к которым возможно подключение в указанном населенном пункте.

ТЭМА ДНЯ

3 ПАВАГАЙ ДА... СМЕЦЦА

У Мастах выпрацоўваецца сістэма паасобнага збору камунальных адходаў

У Мастах, у парку на беразе Нёмана прайшла экалагічная акцыя «Прыбіраем паасобна!». Мясцовыя школьнікі, супрацоўнікі праекта ЕС/ПРААН «Садзейнічанне развіццю ўсеагульнай структуры міжнароднага супрацоўніцтва ў галіне аховы навакольнага асяроддзя ў Рэспубліцы Беларусь» і журналісты падзяліліся на тры каманды («Шкло», «Пластык», «Біяадходы») і ўсяго за гадзіну папоўнілі некалькі кантэйнераў. Менавіта так, як і павінна быць пры паасобным зборы.

Штогод у Беларусі ўтвараецца больш за 3 мільёны тон цвёрдых камунальных адходаў. Аднак пакуль малая іх частка атрымлівае «другое жыццё»: 90 працэнтаў адходаў накіроўваюцца для захавання на палігоны, дзе яны ляжаць мёртвым грузам, прычыняючы шкоду навакольнаму асяроддзю і забіраючы усё больш зямлі. Шлях тупіковы. Але што ўзяць?

Як ужо паведамыла «Звязда», у Мастоўскім і Кобрынскім раёнах дзюкаючы праект ЕС/ПРААН распрацавалі стратэгію абыходжання з цвёрдымі камунальнымі адходамі, атрымалі неабходнае абсталяванне (кантэйнеры, смеццявозы, бульдозеры) і ў ількім еўрапейскага вольту імкнучца наладзіць дакладную сістэму іх паасобнага збору. Паколькі відавочна, што ні кантэйнеры, ні тэхніка не змяншаць залежнасць ад смеццевых палігонаў, калі адходы не будуць сартавацца па відах. Толькі тое, што сабрана паасобна, можна потым перапрацаваць.

Адпаведныя аргументы на карысць паасобнага збору смецця, эканамічна і экалагічна, мастоўскім школьнікам прывёў тэматычны каардынатар праекта Вадзім Зубрыцкі. А яны, са свайго боку, паказалі, як гэтымі адходамі можна скарыстацца. У раёне прайшоў конкурс выбаўу з другасных матэрыяльных рэсурсаў. Напрыклад, у дзевяцікласніка школы № 5 Максіма Дэмбоўскага атрымалася з іх даволі прыгожыя кошыкі. Гэтым ён навучыся ў гуртку бісерапляцення Мастоўскага раённага цэнтры творчасці дзяцей і моладзі.

Дарчы, самай малодшай удзельніцай конкурсу была сямігадовая Кацярына Мармыс з вёскі Галубы. І гэта лагічна, што ўпор у інфармацыйнай працы па пытанні паасобнага збору адходаў падчас ажыццяўлення праекта робіцца найперш на наша падрастанцае пакаленне. У школах праходзяць тэматычныя ўрокі, віктарыны, а мясцовыя дзюкаючы ўжо некалькі разоў дэманстравалі мадэль адзена з... паперы, пластыку і іншых адходаў.

У шэрагу выпадкаў адбываецца нават экалагічнае выхаванне бацькоў праз іх дзяцей. Хаця, вядома, лепш бы адбывалася наадварот.

Словам, што ёсць — тое і маем. Добра, напрыклад, што акцыя «Прыбіраем паасобна!» зрабіла прыгажэйшым адзін з куткоў мастоўскай зямлі. Але ж, галоўнае — не смеціць! «Захоўваючы чысціню на зямлі, захоўваем чысціню ў душы» — такое пажаданне наведвалі камунальнаму парку пакінулі пасля акцыі на спецыяльным знаку вучні 8 «В» і 7 «Б» класаў сярэдняй школы № 2. Хіба ж не так, шануючы мастаўчане?

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыя газеты «Звязда».

Галоўны рэдактар: КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
Адказная за выпуск: КАРПЕНКА Н.У.

Грамадскі савет: ГЕРАСИМОВІЧ С.М., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; АСКЕРКА Ю.В., адказны сакратар Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Саўеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь;

АЦЫСАЎ А.А., старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў; **НАВУМЕНКА А.В.,** старшыня Нараўлянскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШАНКА М.Л.,** старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.
АДРАС РЕДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 44 12;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by
Газета адрэдукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79.
Тыраж 24.217. Нумар падпісаны ў 19.30 21 мая 2013 года.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Я Ў ВУЧОНЫЯ ПАЙШОЎ БЫ...

КАЛІ БЕЛАРУСКАЯ НАВУКА СТАНЕ ЛАКАМАТЫВАМ ЭКАНОМІКІ?

Для якаснай мадэрнізацыі беларускай эканомікі неабходны пэўны ўзровень развіцця чалавечага капіталу ў грамадстве і дзяржаве, гэта значыць суккупнасць ведаў і кампетэнцый, якія вызначаюць здольнасць чалавека вырабляць дабаўленую вартасць. Пра тое, якія ўмовы трэба стварыць, каб падтрымліваць развіццё чалавечага капіталу на высокім узроўні, і пра існуючыя праблемы ў гэтым кірунку мы разважалі падчас чарговага пасяджэння палітычнага клуба «Звязды», у якім удзельнічалі:

Міхаіл ВОЛКАЎ, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па адукацыі, культуры і навуцы;
Сяргей ВЯТОХІН, загадчык кафедры фізіка-хімічных метадаў сертыфікацыі прадукцыі Беларускага дзяржаўнага тэхналагічнага ўніверсітэта;

Уладзімір ДУНАЕЎ, член Грамадскага Беларускага камітэта;
Марат ЖЫЛІНСКІ, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па адукацыі, культуры і навуцы;

Андрэй ІВАНЕЦ, старшыня Савета маладых вучоных Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, загадчык лабараторыі Інстытута агульнай і неарганічнай хіміі НАН Беларусі;
Арсеній СІВІЦКІ, кіраўнік Цэнтра стратэгічных і знешнепалітычных даследаванняў, палітычны аглядальнік рэдакцыі газеты «Звязда».

Міхаіл ВОЛКАЎ.

Сяргей ВЯТОХІН.

Уладзімір ДУНАЕЎ.

Марат ЖЫЛІНСКІ.

Андрэй ІВАНЕЦ.

Арсеній СІВІЦКІ.

сама неаднаразова ўзначальваў групу навукоўцаў ад ЗША на розных міжнародных эканамічных сімпозіумах.

Прыведзеныя прыклады таксама дэманструюць, што сістэма падтрымкі таленавітай моладзі ў нас працуе не зусім эфектыўна. Але неабходнасць таго, каб яна працавала эфектыўна — пытанне нацыянальнай беспяспекі, бо без таленавітай моладзі ў краіне няма будучыні. Трэба памятаць, што ва ўмовах абвастрэння барацьбы за інтэлектуальныя рэсурсы краіны свету вядуць няспыннае «паляванне» на таленавітых маладых людзей.

МЫ ЎКЛАДАЕМ ГРОШЫ, А АДДАЧУ АТРЫМЛІВАЮЦЬ ІНШЫЯ

Андрэй Іванец: Апошні прыклад дэманструе і тое, што сістэма падтрымкі таленавітай моладзі дае прабуксоўку ўжо на ўзроўні ВНУ, бо ва ўніверсітэтах не заўсёды існуюць умовы для развіцця таленавітых вучоных. Калі студэнт працягвае ў розных відах навуковай і акадэмічнай дзейнасці звыш праграмы, то не заўсёды гэта вітаецца выкладчыкамі. Нярэдка ў сітуацыі, калі студэнт прыходзіць на кафедру і кажа, што хацеў бы займацца навуковай працай, яму адказваюць «добра», і на гэтым уся яго навукова-даследчая дзейнасць заканчваецца. Нягледзячы на актыўную палітыку дзяржавы па падтрымцы таленавітай і адоранай моладзі, многія таленавітыя выпускнікі не ідуць у навуку, бо не жадаюць зарабляць 1,5 — 2 млн рублёў за месяц.

Іншая праблема звязана з адтокам з Беларусі навукоўцаў са ступенню кандыдатаў навук. Абсурд у тым, што дзяржава траціць грошы на падрыхтоўку кандыдатаў навук, але не можа стварыць неабходных умоў для яго развіцця, таму высокакваліфікаваны студэнт з'яўдаецца за мяжу і прыносіць карысць ужо там.

Марат Жылінскі: У нас дастаткова навукоўцаў патэнцыялу, але, на жаль, мы не заўсёды здольныя атрымаць з яго камерцыйны эффект. Гэта сведчыць аб адсутнасці эфектыўнай маркетынгавай базы. Мы выпускаем выдатны і якасны прадукт, але не ведаем, як яго прасунуць на рынак. Аднак кожны павінен займацца сваёй справай, навукоўцы — прапаноўваць інавацыі для эканомікі, а менеджары і маркетологі — прапаноўваць гэты тавар на ўнутраны і знешні рынкі. Толькі праз спалучэнне тэарэтычнай і практычнай мы атрымаем эфектыўны эканамічны вынік і інтэграцыю навуцы з вытворчасцю, што забяспечыць інтэнсіўнае развіццё эканомікі. Навука павінна стаць лакаматывам нашай прамысловасці.

Сучасныя глабалізацыйныя працэсы сведчаць аб хоршай канкурэнтнай барацьбе за «мазгі», і мы нікуды не дзвеняем ад руху «мазгоў» і рабочай сілы з Усходу на Захад, з Поўдня на Поўнач. Галоўнае, каб гэтыя працэсы не набывалі крытычнага маштабу і не наносілі ўрон развіццю беларускай на-

вукі ў цэлым. Але ж так было заўсёды, чалавек нязменна будзе выбіраць тое месца, дзе яму лепш, і той жа Балонскі працэс — сведчанне гэтых працэсаў. Тым не менш дзяржава робіць намаганні, каб стварыць прывабныя ўмовы для маладых і таленавітых вучоных.

СУТНАСЦЬ БАЛОНСКАГА ПРАЦЭСУ

Уладзімір Дунаеў: У сярэдзіне ХХ стагоддзя стала зразумела, што тая ідэя элітарнасці ўніверсітэцкай адукацыі, якая ляжала ў аснове гумбальтаўскай, французскай і брытанскай (ньюмануўскай) сістэм універсітэцкай адукацыі на Захадзе, ужо не адпавядае патрабаванням часу, якія былі звязаныя з неабходнасцю масавай адукацыі.

Адна з самых сур'ёзных праблем, у тым ліку і нашай сістэмы адукацыі, заключаецца ў тым, што акадэмікі да гэтага часу думалі ў індустрыяльную эпоху. Яны працягваюць лічыць вышэйшую адукацыю элітарнай, а па факце яна становіцца масавай. І з-за таго, што яны не гатовыя да гэтага, узнікаюць сур'ёзныя праблемы і крызісы. Праблемаў Балонскай мадэлі збышчак ужо быў адрадаваны ў ЗША, і зараз ніхто не ставіць пад сумнеў той факт, што амерыканская сістэма вышэйшай адукацыі апрадала сябе.

Мы звычайна асацыюем з Балонскай працэсам шматступенную сістэму адукацыі: бакалаўр, магістр і доктар. Тая сістэма, якую мы называем у сабе шматступеннай, пакуль яшчэ далёкая ад Балонскай архітэктуры.

Балонская сістэма — не ўніфікацыя, яна адказвае на розныя выклікі і запатрабаваны грамадства. У гэтым сэнсе сістэма адукацыі павінна быць свабоднай і аўтаномнай, каб паспяхова спраўляцца з гэтымі запатрабаваннямі ў тым, каб вышэйшая адукацыя была якаснай ва ўмовах яе масавага. Мы масавай адукацыяй забяспечваем: па ўзроўні дэпартамента вышэйшай адукацыі Беларусі цалкам на ўзроўні еўрапейскіх краін, а вост з якасцю ў нас праблема.

Існуе тэорыя чалавечага капіталу, якая сцвярджае, што 60% ВУП ствараецца за кошт адукацыі. У 2010 годзе Беларусь заняла ў індэксе ААН 26 месца па ўзроўню развіцця адукацыі, пры гэтым — 94 месца па ўзроўні ВУП на душу насельніцтва, адстаючы ад Панамы і Батсваны.

Акрамя гэтага, ёсць міжнародны паказчык, па якім лічыцца аддача ад інвестыцый у чалавечы капітал (NPV). У нас ён не вылічваецца. І калі нехта яго вылічыць, гэта будзе вельмі важна, таму што мы шмат што зразумеем самі пра сябе. Адным з усюсных параметраў з'яўляюцца выдаткі ў разліку на аднаго студэнта, якія робіць дзяржава з бюджэту. У развітых краінах (членях Арганізацыі эканамічнага супрацоўніцтва і развіцця — АЭСР) у сярэднім за год на аднаго студэнта траціцца 13,8 тысячы долараў. А ў нас у той самы час — 1,9 тысячы долараў. Добрая адукацыя не можа быць таннай.

Іншы паказчык — гэта доля студэнтаў, якія займаюцца ў праграмах шостага ўзроўню (тое, што ў нас называецца аспірантурай). У параўнанні з сярэднім паказчыкам па АЭСР у нас ён у два разы меншы. У іх гэтыя вынікі абумоўлены сістэмай, якая перацягвае аспірантаў да сябе, паколькі ў іх вострая патрэба ў спецыялістах такога ўзроўню. Там існуюць законы, якія дазвалялі навукоўцам, што прайшлі там аспірантуру, удала натуралізавацца і атрымаць кантракты. Так гэтыя краіны змагаюцца з дэфіцытам мазгоў.

У нас за апошнія 4—5 гадоў бюджэтнае фінансаванне вышэйшай адукацыі скарацілася з 1,1% да 0,7 ВУП, што, на жаль, супярэчыць тэндэнцыям у развітых краінах.

МІХАІЛ ВЫСОЦКІ: ПРАБЛЕМА СІСТЭМЫ АДУКАЦЫІ ЗАКЛЮЧАЕЦА НЕ Ў КОЛЬКАСЦІ СТУПЕНЯЎ, А У ЯКАСЦІ АДБОРУ АБІТУРЕНТАЎ І ВЫКЛАДЧЫКАЎ, ЯКІ БУДУЦЬ НАВУЧАЦЬ СТУДЭНТАЎ.

На жаль, прыём на педагагічны спецыяльнасці і на факультэты фундаментальных навук, які правіла, адбываецца па рэштковым прыпынку.

Сяргей Вятохін: Калі амаль два дзесяцігоддзі таму гаворка зайшла аб пераходзе да двухступеннай сістэмы вышэйшай адукацыі, я прапанаваў міністэрству адукацыі вельмі просты ход: у нас ёсць курсы спецыяльнасці і курсы спецыялізацыі, дык давайце перааробім навучальны план так, каб курсы спецыяльнасці заканчваліся праз 3,5 года, а потым пачыналіся курсы спецыялізацыі. Першая ступень называлася б бакалаўрыятам, а другая — магистратурой. У 90-х гадах яшчэ можна было гэтую прапанову ралізаваць. Аднак сёння сітуацыя іншая з-за фактараў масавага вышэйшай адукацыі з аднаго боку і незбалансаванасці праграм навучання, у якіх адсутнічае выразная сістэма, з другога. І вось адна з праблем, якую вырашае сёння Еўропа — адзіцы ад незбалансаванасці праграм навучання.

Мы пачылі стараць праграмы, пры гэтым змянілі падыход да адбору абітурэнтаў — увялі масавае цэнтралізаванае тэсціраванне, арганізавалі шмат дадатковых месцаў у ВНУ, у тым ліку прыватных. Гэта панізіла планку крытэрыяў якасці, што прад'яўляюцца да абітурэнтаў. У выніку гэтая маса, якая паказвае практыка, дрэнна засвойвае матэрыял, які вывучаецца ва ўніверсітэце на дэбным аддзяленні, дзе патрабаванні значна вышэйшыя ў параўнанні з тымі, якія існуюць для завочнікаў.

У нас завочная адукацыя, будзём казаць адкрыта, гэта — адсутнасць адукацыі. Некаторыя кажуць, што ў такім становішчы рэччу інавацыя школа. Але я не пагаджуся. Праблема ў тым, што мы да гэтага часу спрабуем прымяняць элітарны падыход у адукацыі, нягледзячы на тое, што яна стала масавай, а значыць, страціла свай элітарны характар.

КОДЭКС АБ АДУКАЦЫІ

Сяргей Вятохін: Калі браць Кодэкс аб адукацыі, то самай галоўнай праблемай ім — разрыў паміж ступенямі

адукацыі. Зараз праводзіцца маніторынг Кодэкса і пасля будучь уніоцыя выпраўленні, але гэта — загадзя проігрышны ход. Неабходна пачаць працу над новым кодэксам аб адукацыі фактычна нанова. Зразумець спаткачу, чаго мы хочам, і на падставе гэтага сфармуляваць канцэпцыю, і ўжо на падставе новай канцэпцыі пісаць новы кодэкс, а не лаціць стары. Не кажу, што ўся праведзеная праца была зроблена дарма. Важна, што былі сабраны і кадрыфікаваны ўсе заканадаўчыя акты. Але цяпер, пасля гэтай працы, сталі відарочнымі недахопы Кодэкса.

Уладзімір Дунаеў: Кодэкс аб адукацыі першапачаткова паціянаваўся як працу ў галіне адукацыйнага права. Аднак аказалася, што гэта, па сутнасці, кодэкс адміністрацыйнага права. Таму што для таго, каб існавала адукацыйнае права, неабходна, каб была распрацавана канцэпцыя аўтаномнасці суб'ектаў адукацыйных адносін, якой няма ў Кодэксе аб адукацыі, але, між іншым, яна прысутнічае ў законах аб адукацыі нашых суседзяў — ва Украіне і Расіі, не кажучы ўжо пра Еўропу. І гэта, дарэчы, пераходжае нашаму ўваходжанню ў Балонскі працэс.

Сяргей Вятохін: Справа яшчэ ў тым, што мы ніяк не хочам інтэграваць у сусветную адукацыйную прасторыю. Аднак сусветныя тэндэнцыі сведчаць аб неабходнасці такой інтэграцыі. Нават Расія ўдзельнічае ў Балонскім працэсе. І ў гэтым сэнсе Балонскі працэс — толькі інструмент такой інтэграцыі.

Арсеній Сівіцкі: У беларускім грамадстве існуе мода на вышэйшую адукацыю, я б нават сказаў, мода на дыплом, што ў сваю чаргу дэвальвуюе сістэму сярэдняй спецыяльнай адукацыі. З-за гэтага рынак працы недаатрымлівае шэраг спецыялістаў, запатрабаваных у прамысловасці і іншых галінах эканомікі. І калі такая сітуацыя працягнецца і не будзе павышаны прэстыж сярэдняй спецыяльнай адукацыі, то зусім хутка на парадку дня паўстане пытанне аб тым, каб завозіць на навучанне ў прафесійна-тэхнічныя каледжы студэнтаў з рэгіёнаў Цэнтральнай Азіі, размяркоўваць іх патым для адпрацоўкі на працягу некалькіх гадоў на нашы прадпрыемствы, дзе існуе кадравы дэфіцыт. І гэта для таго, каб замяніць патрэбнасці ў рабочай сіле для нашай прамысловасці. Шмат у чым такая сітуацыя абумоўлена запішай камерцыйлізацыі вышэйшай адукацыі, у выніку чаго вышэйшую адукацыю (дакладней, дыплом) атрымліваюць за грошы ўсе, хто не лянуецца (у каго ёсць грошы).

У прынцыпе, камерцыйлізацыя адукацыі, якая прадугледжвае ператварэнне яе ў паслугу, адпавядае сучасным постіндустрыяльным тэндэнцыям, калі веды і інфармацыя становяцца таварам. Але ў нас пастаянна павялічваецца колькасць платных месцаў ва ўніверсітэтах, але пры гэтым зусім не камерцыйлізуюцца прадукты навуковай дзейнасці.

У краіне да гэтага часу адсутнічаюць так званыя прадпрыемствы ўніверсітэты, якія з'яўляюцца суб'ектамі

эканамічнага развіцця, вельмі цесна інтэграваныя з прамысловасцю і эканамікай. Універсітэты, у якіх студэнты праз уцягненне ў навукова-даследчую дзейнасць набываюць практычны вопыт і зарабляюць грошы.

Андрэй Іванец: На маю думку, навука не павінна даваць прамых грошай. Задача вучонага — атрыманне новых фундаментальных ведаў аб грамадстве і навакольным свеце. Неабходна, каб навуковец бачыў тут перспектыву, і справа не ў высокай зароботнай плаце: неабходна даць магчымасць ездзіць на канферэнцыі і павышаць кваліфікацыю, у тым ліку і за мяжой, садзейнічаць абмену з вядучымі сусветнымі навуковымі цэнтрамі.

Ва ўсе часы навуковае супольнасць была інтэгравана ў сусветны кантэкст. Калі мы будзем замыкацца ўнутры сябе, не будзем даваць магчымасці нашым навукоўцам ездзіць за мяжу на стажыроўкі і навучанне, працэс фарміравання сучаснай інавацыйнай навукі будзе толькі стрымлівацца.

Неабходна таксама стварыць матэрыяльна-тэхнічныя ўмовы, пры якіх вучоны можа ралізаваць свой патэнцыял і прымяняць атрыманыя на стажыроўках веды. У адваротным выпадку нашы «мазгі» будуць заставацца там, дзе такія ўмовы створаны, бо сэнсу вяртацца — няма.

І самае галоўнае — трэба павысіць сацыяльны статус вучонага ў вачых грамадства, таму што сёння ён вельмі нізкі. Калі гэтага не зробіць, то нашы кадравыя навуковыя патэнцыялы хутка будзе невэртава страваны.

Марат Жылінскі: Безумоўна, дзяржава павінна пастаянна садзейнічаць стварэнню неабходных умоў для таго, каб навуковец мог правіць свой інтэлектуальны патэнцыял і, самае галоўнае, выкарыстаць яго на карысць сваёй краіны. Гэта вельмі складана. Тут сплучаюцца задачы і матэрыяльна-бытавога характару, і павышэння матывацыі кар'ернага росту, зароботнай платы і г.д.

Трэба разумець, што без пастаяннага і мэтаанкіраванага тэхнічнага пераўзбраення матэрыяльна-тэхнічнага падмурка навуцы немагчыма забяспечыць аснову для правядзення канкурэнтназдольных і эфектыўных навуковых даследаванняў і распрацовак. І яшчэ вельмі важна, на маю думку, дэталі: каб не страціць навуковую эліту, мы павінны актывізаваць партнёрыя адносіны з замежнымі навуковымі цэнтрамі. Трэба заахвочваць нашых вучоных працаваць на сваёй Радзіме, няхай гэта будзе міжнародныя або еўра-азіяцкія практыкі, аднак, уянаючы ў іх свой інтэлектуальны патэнцыял, маладыя людзі будуць узбагачацца новымі сусветнымі навуковымі дасягненнямі і, тым не менш, заставацца тут, на сваёй роднай зямлі. На мой погляд, сапраўды вучоны — гэта не толькі чалавек, які валодае выключна высокім інтэлектам, але патрыёт і грамадзянін сваёй Айчыны.

Падрыхтаваў Арсеній СІВІЦКІ

ПАЛ'ЯВАННЕ НА МАЗГІ

Арсеній Сівіцкі: Назава праблемы, якія ў розных краінах у сістэме «адукацыя-навука-эканоміка» робяць немагчымай ніякую мадэрнізацыю: нядзольнасць сістэмы адукацыі забяспечыць актуальныя кадравыя патрэбы грамадства (перавытворчасць спецыялістаў у адных сферах, дэфіцыт у іншых); адсутнасць стратэгічнай занятасці выпускнікоў ВНУ; неадпаведнасць кампетэнцый выпускнікоў патрабаванням часу (перш за ўсё — патрэбам інавацыйнай эканомікі); нізкая ступень інтэграцыі адукацыі, навукі і эканомікі. Зрэшты, уцечка мазгоў за мяжу і нізкі сацыяльны статус выкладчыка і навукоўца ў параўнанні з іншымі сферамі дзейнасці...

Андрэй Іванец: Справа ў тым, што беларуская прамысловасць адстае гадоў на 20 ад таго, чым займаецца зараз беларуская навука. Калі беларускія вучоныя прапаноўваюць укараніць новую інавацыйную тэхналогію ў вытворчасць, то казваюць, што яе немагчыма ўлічыць у комплекс састарэлага абсталявання. Аднак памылкова зводзіць мадэрнізацыю да куплі новых станкоў. Неабходна рыхтаваць кваліфікаванага спецыяліста, які можа: першае — азнаёміцца з сучаснымі тэхналогіямі, другое — з'ездзіць на стажыроўку і праіціць навучанне за мяжой, трэцяе — якасна працаваць на набывым абсталяванні, і чацвёртае — знайсці рынкі збыту новай прадукцыі.

У нас часта атрымліваецца так: абсталюванне замянілі, зрабілі справядліва ад праведзенай мадэрнізацыі... А пра тое, наколькі эфектыўна гэта абсталюванне выкарыстоўваецца, размова няма.

Сёння Беларусь — гэта сваёй роўню бранд у галіне падрыхтоўкі пераможцаў міжнародных алімпіяд, асабліва сярэд школьнікаў. Аднак у большасці выпадкаў ужо пасля заканчэння школы многія нашы «алімпіяднікі» з'яўдаюцца з краіны і паступаюць без іспытаў у прэстыжныя ўніверсітэты за мяжой. Мы ўжо страцілі значную частку чалавечага капіталу. Кажаць, што гэтыя людзі пасля заканчэння вучобы вяртаюцца сюды — утопія. У першую чаргу таму, што ў нас менш прывабных матэрыяльна-тэхнічных умоваў для раскрыцця іх патэнцыялу ў параўнанні з заходнімі краінамі.

Міхаіл Волкаў: Паглядзіце, што адбываецца сёння ў Казахстане. Там адбіраюць таленавітую моладзь і пасылаюць яе на вучобу ў лепшыя ўніверсітэты свету паспаіцаць перадавыя веды і навукавыя тэхналогіі. Моладзь гэтая потым вяртаецца назад, дзе яе чакаюць такія сацыяльныя гарантыі для прафесійнага росту, якія дэвальвуюць прыносіць карысць і эфектыўна прымаче ўдзел у мадэрнізацыі сваёй дзяржавы.

Уладзімір Дунаеў: Між іншым, па гэтай праграме практычна 100% тых, хто прыняў у ёй удзел, вяртаюцца ў

Казахстан. Але не толькі таму, што імя даюць квоты або выступаюць нейкімі ўмовамі, а таму, што яны ўсе ідуць працаваць у міжнародныя карпарацыі на вельмі высокіх пазіцыях. На жаль, падобнай праграмы і такіх магчымасцяў у нас дагэтуль не было. Праўда, у мінулым годзе заявілі, што 50 чалавек з Беларусі будуць адпраўлены вучыцца па магістарскіх праграмах за мяжу.

Арсеній Сівіцкі: Сапраўды, гэта вельмі важная праграма, нават калі гаворка пакуць што ідзе толькі пра 50 чалавек. Але сумняваюся, што па вяртанні сюды іх будучь чакаць квоты і працаўладкаванне на высокіх пазіцыях калі нават не ў транснацыянальных карпарацыях, то хаця б у дзяржаўнай буйняй кампаніі. І гэта якраз тычыцца адсутнасці стратэгічнай занятасці выпускнікоў ВНУ, гэта значыць адсутнасці такіх працоўных месцаў, якія запатрабавалі б высокі ўзровень кваліфікацыі і забяспечвалі б адпаведнае ўзнагароджанне за працу.

Міхаіл Волкаў: Адзін мой былы вучань, двойчы залаты пераможца міжнароднай (сусветнай) алімпіяды, які, быўшы студэнтам БДУ, выйграў залаты медаль на міжнародных алімпіяды па праграмаванні і матэматыцы, пасля заканчэння ўніверсітэта чамусьці не трапіў на працу ў наш Парк высокіх тэхналогій. Але зусім хутка ён атрымаў асабістае запрашэнне ад Біла Гейца, да якога прыкладваў кантракт на два гады з усімі неабходнымі сацыяльна-эканамічнымі ўмовамі (асабісты дом, абслуга і г.д.). І ён цяпер, займаючы высокую пазіцыю ў кампаніі Microsoft з адпаведнай зароботнай платой, дае добры вынік, але, на жаль, не нам.

Гэты вынік сведчыць пра дзве важныя з'явы ў нашым грамадстве. Першае. Поставецкая школа (там дзе яна захавала найлепшыя стандарты саваецкай адукацыі) з'яўляецца лепшай у раскрыцці патэнцыялу адораных і таленавітых дзяцей. Таму лічу, што браць у якасці эталона заходнюю сістэму адукацыі не варта.

Яшчэ прыклад з другім маім вучнем-алімпіяднікам. Быўшы студэнтам Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта, ён падрыхтаваў навуковую працу на тэму «Матэматычнае мадэляванне эканамічных працэсаў», якую прэзентаваў на навуковым конкурсе ў Беларусі. Аднак яе неадаццілі. Потым ён паслаў тэзісы на міжнародную канферэнцыю, яго запрасілі, ён выступіў там, пасля чаго яго запрасіў адзін вельмі вядомы прафесар. Малады чалавек з'ехаў у ЗША і цяпер загадвае кафедрай Ельскага ўніверсітэта, поўны доктар навукі і прафесар, загадваў кафедрай у Гарвардскім універсітэце. Ён некалькі гадоў уваходзіў у групу прэзідэнта ЗША Барака Обамы па выхадзе з эканамічнага крызісу. Быў узначарожаны прэміяй на Давосе як лепшы эканаміст, а так-

сама неаднаразова ўзначальваў групу навукоўцаў ад ЗША на розных міжнародных эканамічных сімпозіумах.

Прыведзеныя прыклады таксама дэманструюць, што сістэма падтрымкі таленавітай моладзі ў нас працуе не зусім эфектыўна. Але неабходнасць таго, каб яна працавала эфектыўна — пытанне нацыянальнай беспяспекі, бо без таленавітай моладзі ў краіне няма будучыні. Трэба памятаць, што ва ўмовах абвастрэння барацьбы за інтэлектуальныя рэсурсы краіны свету вядуць няспыннае «паляванне» на таленавітых маладых людзей.

ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

АБ УНЯСЕННІ ЗМЯНЕННЯЎ І ДАПАЎНЕННЯЎ У ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

«АБ НАРОДНЫМ МАСТАЦТВЕ, НАРОДНЫХ ПРАМЫСЛАХ (РАМ'ЕСТВАХ) У РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ»

Прыняты Палатай прадстаўнікоў 17 красавіка 2013 года
Адобраны Саветам Рэспублікі 3 мая 2013 года

Артыкул 1. Унесці ў Закон Рэспублікі Беларусь ад 9 ліпеня 1999 года «Аб народным мастацтве, народных промыслах (рам'ествах) у Рэспубліцы Беларусь» (Нацыянальны рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 1999 г., № 56, 2/62; 2009 г., № 276, 2/1603) наступныя змяненні і дапаўненні:

1. У абзацах чацвёртым і сёмым артыкула 1 і артыкула 30 слова «прадпрыемства» замяніць словам «арганізацыя» ў адпаведных склонах і ліку.

2. Частку першую артыкула 2 выклічы ў наступнай рэдакцыі:
«Заканадаўства Рэспублікі Беларусь аб народным мастацтве, народных промыслах (рам'ествах) грунтуецца на Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь і складаецца з Закона Рэспублікі Беларусь ад 4 чэрвеня 1991 года «Аб культуры ў Рэспубліцы Беларусь» (Ведамцы Вярхоўнага Савета Беларускай ССР, 1991 г., № 20, арт. 291; Нацыянальны рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2004 г., № 87, 2/1031), гэтага Закона і іншых актаў заканадаўства Рэспублікі Беларусь».

3. Частку другую артыкула 3 выклічы ў наступнай рэдакцыі:
«Дзяржаўная палітыка ў галіне народнага мастацтва, народных промыслаў (рам'естваў) забяспечваецца шляхам:

— правядзення мерапрыемстваў у галіне народнага мастацтва, народных промыслаў (рам'естваў) у рамках рэалізацыі дзяржаўных праграм за-

хавання і развіцця культуры; стварэння ўмоў для адраджэння і развіцця традыцыйных народных промыслаў (рам'естваў), заахавачванне культурнай спадчыны фізічных і юрыдычных асоб у галіне народнага мастацтва, народных промыслаў (рам'естваў);

— сад

■ Мы там былі

МАЛЕВІЧ НАТХНІЎ НА «КВАДРАТ» З АПЕЛЬСІНАЎ І ЛАЙМА

У выхадныя дні ў падземным пераходзе ў цэнтры Магілёва было надзвычай аживлена. Гучала лёгкая джазавая музыка, бэз і іншыя кветкі стаялі ў вёдрах, паміж калонамі расставілі лавы, ветлівыя дзючаты прапаноўвалі чай з цукеркамі, і галоўнае — на сценах віселі мастацкія работы, якія прымушалі людзей запавольваць крок, спыняцца, разглядаць, здзіўляцца і ўсміхацца.

Наталля Самойлава прадставіла магілёўцам выставу прадметнай фатаграфіі пад назвай «Трусіная нара».

— Гэта асацыяцыя з «Алісай ў краіне цюдаў», — агучае творчую ідэю фатограф. — Памятаеце, як Аліса падала і бачыла розныя прадметы? А падземны пераход — гэта сапраўды які нара. Тут увогле вельмі добрае месца для выстаўкі: халаднавата ў цяперашнюю спякоту, прасторна і светла, а самае галоўнае — праходзіць шмат людзей. У гарадскім аддзеле культуры мне далі дзвол.

Наталля прадставіла 40 работ, дзе звычайная бытавыя рэчы, а таксама ежа, уяўляюць сабой артаб'екты і элементы дэкору. Гульня свету і цені, каларовыя фільтры, незвычайныя формы. Таму і шкільны будаўнічы блок выглядае ў зялёным, жоўтым і чырвоным святле вельмі незвычайна.

Яшчэ большая неспадзяванка — прыгожа выкладзеная на палосках скотчу... кілька. Адкрытыя бляншкі з гуашавы фарбай і каларовыя кроплі навокал. Паласаты ад святла праз жалюзы вазы і бутэлькі. Творча пададзеныя макароны і перац. Шэрыя і натуральныя — вярочкі і сухая трава. Смачнае малеванае чорным і белым шакаладам.

— А вось на гэты здымак я натхнілася пасля наведвання Траццякоўскай галерэі, — кажаева Наталля.

На белым драўляным фоне выкладзены квадрат з палавінак цытрусуў і яшчэ адзін квадрат — з чырвоных зярнятак граната. Вельмі свежы здымак, нечым нагадае пра 70-я гады мінулага стагоддзя. Але ж у чым асацыяцыя з вядомай мастацкай галерэяй?

— Там я ўбачыла славеты «Чорны квадрат» Малевіча. — тлумачыць фатограф. — І вырашыла, што магу зрабіць і свой квадрат. Чаму б і не?

Наталля Самойлава — незалежны фатограф з Магілёва. Яна родам з раённага цэнтру Чавусы, атрымала адукацыю эканаміста, але потым захапілася фотасправай. Спачатку для сябе, а потым, калі знаёмыя нечакана набылі некалькі работ для афармлення інтэр'ера, і для заробку. «Трусіная нара» — гэта яе творчыя работы, прычым без выкарыстання «Фоташопа».

У кнізе вядоўкаў шмат людзей напісалі Наталлі цёплыя словы. Яны радаваліся, што ў Магілёве ёсць творчыя людзі са свежымі ідэямі, для увабавлення якіх патрабуюцца не столькі грошы і плошчы, колькі здабывае.

І, безумоўна, магілёўцы ўбачылі па-іншаму падземны пераход. Справа ў тым, што пераход, дзе адбылася выстава, даволі новы, але ўжо стаў галаўным болем для праваахоўных органаў і камунальных службаў. Гарадскія ўлады ад пачатку вырашылі, што ў ім не будзе ніякага гандлю, акрамя кветкавай крамы. Хацелі зрабіць пераход вольным ад шуму камерцыі, але атрымалася воля для хуліганства, якія разбураюць пілітку, размаляўваюць сцены, а адночы нават скралі камеры відэаназарання.

Фатограф Наталля Самойлава паказала, што гэтая звыклая прастора можа быць іншай.

— Найхэй гэта будзе стымулам для людзей, — усміхаецца яна. **Ілона ІВАНОВА**

■ Фестывалі

«БАЗАР»: НОВАЯ КАНЦЭПЦЫЯ

XXII Міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску» распачнецца 9 ліпеня, у аўторак, калі ў Летнім амфітэатры адбудзецца сольны канцэрт Алены Ваенгі з Расіі. Самыя танныя квіткі каштуюць 340 тысяч рублёў, а самыя дарагія — 500 тысяч. Дарэчы, сёлета галоўнай сцэнічнай пляцоўцы «базару» — амфітэатру — 25 гадоў! Таму будзе нагода для асобнага маштабнага святкавання.

А афіцыйнае стартуе «базар» 11 ліпеня, у чацвер, калі адбудзецца цырымонія яго ўрачыстага адкрыцця! Сярод заўяўленых «зорак» тая ж Алена Ваенга, сёлетняя прадстаўніца нашай краіны на конкурсе «Еўрабачанне» Алена Ланская, Эдзіта П'еха, Надзея Бабкіна і ансамбль «Руская песня», Аляксандр Сяроў, Крысціна Абракайтэ, Дзіма Білан, Анатоль Яромленка і ансамбль «Сябры», Іна Афанасьева і іншыя. Квіткі каштуюць ад 450 да 980 тысяч рублёў.

З 27 мая пачнецца продаж білетаў на канцэрты ў Летнім амфітэатры, а з 3 чэрвеня — на іншыя «базарныя» праекты. У тых, хто жыве нават за акіянам, ёсць магчымасць купіць электронныя білеты на канцэрты і прадстаўленні на сайтах: www.ticketpro.by і www.kviti.by.

Міністр культуры Беларусі Барыс Сякельнічэў пасля абмеркавання правядзення чарговага «базару», якое адбылося ў сталіцы Расіі, паведаміў прадстаўнікам СМІ, што сёлета фестываль пройдзе ў новым фармаце. І зроблена гэта ў адпаведнасці з прапановай Прэзідэнта Беларусі.

Фэст урачыста зачынецца 15 ліпеня. У Летнім амфітэатры выступяць Ларыса Долина, Леанід Агучін, Анжаліка Варум, Таццяна Буланава, Пётр Драгва, Волга Кармухіна, Наталля Падольская, Уладзімір Прансякоў, Мікіта Прансякоў, Цімур Радрыгез, Юлія Савічанва, Улад Сакалоўскі, дуэт «Мазстра і Марына», а таксама удалальнікі Гран-пры.

Ужо вядома, што на міжнародным конкурсе выканаўцаў эстраднай песні «Віцебск» нашу краіну прадставіць артыст Нацыянальнага акадэмічнага аркестра сімфанічнай і эстраднай музыкі Аляксандр Салаўёў. Ён едзе з Маладзечна, дзе закончыў музычнае вучылішча па класе акадэмічнага вакалу. Зараз вучыцца на 5-м курсе Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў па класе эстраднага вакалу.

А ў дзіцячым конкурсе будуча змагацца за Гран-пры юныя мінчанкі: 10-гадовага Саша Лакцінава і 11-гадовая Паліна Бурло. Аляксандра — удалальніца ўзнагарод міжнародных конкурсаў у Маскве, Санкт-Пецярбургу і нават у славетным Сан-Рэма. Таксама перамагла ў праекце тэлеканала «АНТ» «Я спяваю». І ў «кошыку» творчых дасягненняў Лоті нямаюла перамог.

Падчас «базару» ў Летнім амфітэатры адбудзецца бенефіс Віні Токарава з удзелам зорак шансону, гала-канцэрт «Шансон-ТБ» прадстаўляе, канцэртная праграма «Парад усмешак» з удзелам Клары Новакавай, Уладзіміра Данільца, Уладзіміра Маісенчы і іншых.

Традыцыйна пройдуць Дзень моладзі і Дзень Саюзнай дзяржавы.

А завершыцца фестывальны марафон 17 ліпеня канцэртам «Рок-Панарам».

Аляксандр ПУКШАНСКІ

ДАРОГА Ў ДЗЮНАК

Дзе беларусам знайсці выхад да мора?

Драўляныя хаткі ўтварылі вуліцу. Ідзе па ёй (цяпе ўжо чакаюць, бо адчыненыя дзверы) — і ўзгадваеш нашу беларускую вёску ці музей, які дае ўяўленне пра тое, якія былі хаткі ў розных рэгіёнах Беларусі. І так усё падобна, так пазнавальна. Крамя аднаго: караблікі дэ лодж і радочак. Бо побач мора — гэта ж Латвія. І музей пад адкрытым небам (брат нашага музея народнай архітэктуры і побыту ў Строчыцах) месціцца ў адным з раёнаў Юрмалы — Ліелупе. Тут пастараліся аднавіць памяць пра рыбакі пасёлка, як ён выглядаў гадоў сто таму, праз рэканструкцыю побыту мясцовых жыхароў — бедных і не вельмі, паспяховах ў справе і прадпрыемальных па натуре. Уявіце сабе, яшчэ на пачатку XIX стагоддзя яны здагадаліся аказваць паслугі тым, хто прыязджаў у Юрмалу падыхаць чыстым паветрам дзі ванны прыняць — тады яшчэ ў драўляных кадках, якія напаўняліся марской вадою.

Гэта быў фэшэнебельны курорт яшчэ ў часы царскай Расіі: на балтыйскім узбярэжжы ўтварылася ўнікальная кліматычная зона, дзе сосны падыходзяць ледзь не да мора, а паміж імі — дзівосная палоска белага пясоцка, якая цягнуцца далёка-далёка...

Па ёй уздоўж мора можна шлачыраваць, а можна зручна распалажыцца і ўглядацца ў далечынь, каб разгледзець рысу, дзе мора сыходзіцца з небам. Па гэты сузіральны спакой і па глыток паветра ехалі сюды адпачываць на працягу ўсяго мінулага стагоддзя. Звалючыня індустрыі адпачынку на балтыйскім узбярэжжы можна прасачыць у Юрмальскім музеі. Тут сабрана самая вялікая ў Латвіі калекцыя купальных касцюмаў — самых розных часоў. Плаванне ў купальных касцюмах увялі ў 1897 годзе — гэта былі шорты да кален і майкі ў палоску. Але ж у Юрмалу бралі і прыгожыя сукенкі, радыколі, пальчаткі, парасоны — для вяснянчага выхаду.

Інашае стагоддзе, новая мода. А ў Юрмалу едуць усё па тое ж: клімататэрапія і культуры адпачынак. Сапраўдны горад, дзе адпачынак можа быць пры жаданні цікім і спакойным, а для аматараў тусовак — вельмі насычаным рознымі мерапрыемствамі, якія ў лятні перыяд адбываюцца ў канцэртнай залы «Дзіттары». Сумясціць прыемнае з карысным не праблема, што вельмі цяньця турысты.

— Нядаўна ў Латвіі пранялі праект у закон аб турызме, дзе вызначылі паняцце, што такое

курорт. Мы падалі заяўку, каб Юрмале афіцыйна, юрыдычна маглі прысвоіць статус курорта, — гаворыць прадстаўнік Юрмальскага турыскага інфарцэнтра Аляксандра Страмакале. — Юрмальская дума была ініцыятарам таго, каб унесці прапраўкі ў закон аб турызме. Статус курорта дае тое, што мы можам удзельнічаць у нейкіх праграмах па атрыманні фінансавання на паляпшэнне інфраструктуры курорта. Ёсць пэўныя крытэрыі: калі яны выконваюцца, то горад можа так называцца. У Латвіі афіцыйна курорта перакуш няма, Юрмала можа стаць першым.

Можа — гэта згодна з латвійскім законам. А фактычна людзі ж ведаюць, па што яны сюды прыязджаюць. З вышнімі тлушчана па лётку Юрмала выглядае, як палоска сушы, абмежаваная з другога. Гэта вельмі зялёны горад: 60% плошчы — зялёныя насаджэнні. Летас горад трынаў больш за 122 тысячы турыстаў (гэта звесткі гатэляў, без уліку прыватнага сектара), пры тым, што саміх жыхароў у Юрмале — 55 тысяч.

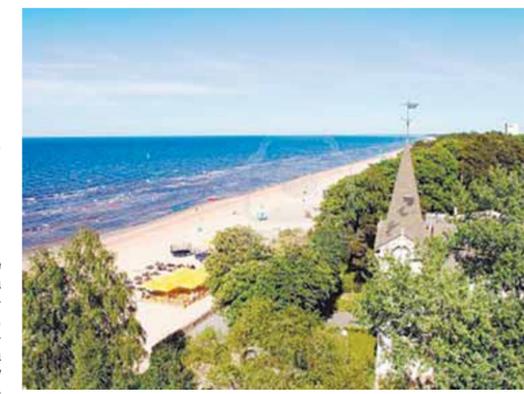
Троцяя частка ўсіх турыстаў — жыхары Латвіі. Тут лічаць, што вельмі важна стымуляваць унутры турызм, каб жыхары краіны маглі па ёй падарожнічаць. Латвійцы аматары прыехаць у Юрмалу на выхадныя, а т і не супраць адпачываць тут з ім, вясной, а не летам, калі пік сезона. На другім месцы па колькасці адпачывальнікаў — турысты з Расіі. Не супраць адпачываць у Юрмале, як імі даўна, жыхары суседняй Літвы, якая сама мае

выхад да Балтыкі і 4 афіцыйныя курорты. Але адна справа — адкрытая Балтыка, іншая — Рыжскі заліў. Беларусы сярод юрмальскіх турыстаў складаюць 4%. Хоць насамрэч у Юрмалу з Беларусі трапіць не цяжка: ёсць самалёты, цягнікі, аўтобусы, і не нарта доўга дабрацца сваім транспартам. Ад аэрапорта Юрмала ў 15 кіламетрах, можна хутка дабрацца. Яна тым для турыстаў і зручная: сталіца і курорт — побач. Таму Юрмала папулярная як для адпачынку, так і як месца для пражывання. Гэта зручна: можа адпачываць у Юрмале і ездзіць у Рыгу на шопінг, культурныя мерапрыемствы, на дыскатэку, у клубы, музеі і стары горад. Ці, жыучы ў Рызе, можна прыязджаць у Юрмалу на працадурі і г.д.

Таму што асноўна, што можа даць гэты горад — курортнае лячэнне і аздаруленне. Прыродай дадзена шмат фактараў: сосны, асаблівае паветра, летам цёплае мора, пляж з белага кварцавага пяску, які цягнуцца амаль што на 30 кіламетраў. Ён мае сіні сцяг Еўрапейскага саюзу, за які сертыфікат якасці і адпаведнасці патрабаванням. Пляж падзелены на зоны актыўнай і пасіўнай. У актыўнай дазволена спартыўныя спаборніцтвы, іншыя мерапрыемствы. А ў ціхіх зонах толькі загароўчы чытаюць. Кожны чалавек можа для сябе знайсці месца пад настрой. Хто хоча — гуляе ў пляжны футбол ці валейбол, баскетбол, а ёсць і пляжны марафон — з такой доўгай пляжнай палоскай уздоўж лесеў гэта не выпрабаванне, а хутчэй задавальненне.

Юрмальскі пляж вылучаецца тым, што вы не ўбачыце уздоўж яго бетоннага праменаду: у дзоннай зоне наогул забаронена будаўніцтва, ёсць толькі гатэлі і санаторыі, якія былі будавана яны яшчэ за савецкім часам. Але фактычна Юрмала — гэта горад, які стаіць у сасновым лесе на беразе мора...

Менавіта на гэтым заснавана клімататэрапія: тэмпэратура больш мяккая, паветра іанізаванае, дадаецца сасновы водар, які для дыхання вельмі карысны. Нацыянальны парк «Кемеры»

з'яўляецца ахоўнай зонай, але гэта таксама крыніца свежага паветра. Ёсць лячэбныя травы (сапрапелевыя і тарфяныя), мінеральныя воды некалькіх відаў. Менавіта таму і з восені па весну, калі пляжнага адпачынку няма, сюды таксама прыязджаюць — па курортнае лячэнне і аздаруленне. Тут выдатна спалучаюцца лячэбныя і курортныя фактары. Што асабліва ацяняць нашы імунныя сістэмы: адзіная з намі часавая зона, мяккі клімат, да якога арганізму не трэба прыстасоўвацца, а значыць, ён не перажывае стрэсу ад змены кліматычнай зоны. Гэта асабліва цяньця турысты з маленькімі дзеткамі, людзі ва Узросце і тыя, хто разлічвае атрымаць санаторнае лячэнне, якое для арганізма можа стаць дадатковай нагрузкай.

Недзмару ў адным з раёнаў Юрмалы знаходзіцца адзін з самых буйных у Латвіі сацыяльна-рэабілітацыйных цэнтраў, дзе дапамагаюць аднавіць жыццёвыя сілы людзям, якім лячэнне рэкамэндавана па медыцынскіх казначыхах: гэта інваліды; тыя, хто праходзіць рэабілітацыю пасля аварыі; «чарнобыльцы» і рэпрэсаваныя. У цэнтры створана рэальнае безбар'ернае асяроддзе, прадуманы комплекс не толькі медыцынскіх працэдур, але і псіхалагічнай адаптацыі да новых умоў жыцця. Жыхары Латвіі, якія маюць патрэбу ў рэабілітацыі, становяцца на чаргу і маюць магчымасць трапіць сюды праз год ці паўтара ў залежнасці ад дыягназу.

Але ў Юрмале ёсць месцы, дзе могуць атрымаць рэабілітацыю, лячэнне, прафілактыку не толькі грамадзяне Латвіі. Такіх курортна-рэабілітацыйных цэнтраў некалькі: акрамя мясцовага латвійскага, ёсць санаторый «Янтраный Бераг» (кіраўніцтва спраў прэзідэнта Расіі), але вылучаецца сваім демократызмам і беларускай гасціннасцю санаторый «Белоруссия» (ён варты асобнага матэрыялу). Аднак санаторый, які ў Латвіі нагадае пра радзіму, не адзіны варыянт адпачынку для нашых суграмадзян.

З савецкіх часоў у горадзе засталася шмат будынкаў былых санаторыяў і пансінатаў. Гэтыя гмахі, здавалася, у рынковых умовах немагчыма перабудоваць і напоўніць жыццём. Але знайшліся інвестары, дзючы якім будынкі змяніліся перш за ўсё ўнутрана — цяпер у модзе спа-працэдур, нават на марскім курорце. Гэта дазваляе гатэлям прывабліваць кліентаў нават у міжсезонне. Напрыклад, у адным з самых папулярных гатэляў — Baltic Beach Hotel — цяпер месціцца найбуйнішы ў Паўночнай Еўропе спа-цэнтр, які прапаноўвае больш за 400 працэдур, дзе, напрыклад, выкарыстоўваюцца не толькі самыя прасунутыя апараты, але і прыродныя травы, цэлы комплекс воднай рэлаксыцы (15 ланзевых ртугалаў!), спарт-комплекс і басейн, у які вада запампоўваецца літаральна з мора. Такім чынам, купацца ў моры можна нават зімой. Гэты гатэль, між іншым, аблюбавала Ала Пугачова. Калі прыязджае ў Юрмалу, напрыклад, а «Новую хвалю», то спыніцца ў нумары з трох пакояў і куханькай. Але самая вялікая прыемнасць «нумара Пугачовай» — ванны пакой, дзе з джакузі відаць мора... Выкарыстанне спа-працэдур дапамагло і яшчэ аднаму вялікаму гатэлю — «Юрмала SPA». Пераабсталяваныя пачаснаму нумары плюс розныя распрацаваныя праграмы з зааховальнымі прапановамі: хочаш — змагайся са стрэсам, хочаш — худзей, хочаш — працуй над уласнай прыгажосцю і маладоасцю...

Але самае цікавае, што можна нават не жыць у гэтых гатэлях, але карыстацца паслугамі іх аздаруленчых цэнтраў. Спа-цэнтры пры гатэлях можа наведваць толькі чалавек (жыць у іншым месцы, але прыходзіць на працэдур). І гэта ўжо значна цікавей. Таму што ёсць і гатэлі больш сціплыя, ёсць магчымасці прыватнага сектара, які

Ларыса ЦІМОШЫК
Юрмала — Мінск.

Минский районный исполнительный комитет 21 июня 2013 г. проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь в Минском районе

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь земельного участка	Целевое назначение	Инженерная инфраструктура *	Расходы по подготовке документации (рублей)	Начальная цена земельного участка (рублей)	Задаток (рублей)
1	Горанский с/с, д. Крылово	623681310101000086	0,1013 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	4 662 729	69 000 000	13 800 000
2	Горанский с/с, д. Крылово	623681310101000088	0,1497 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	5 440 565	102 000 000	20 400 000
3	Горанский с/с, д. Ляхи	623681312101000038	0,1051 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	5 441 987	25 000 000	5 000 000
4	Горанский с/с, д. Ляхи	623681312101000039	0,1251 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	5 148 678	30 000 000	6 000 000
5	Горанский с/с, д. Ляхи	623681312101000040	0,1109 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	4 921 508	27 000 000	5 400 000
6	Горанский с/с, д. Ляхи	623681312101000041	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	5 082 384	36 000 000	7 200 000
7	Горанский с/с, д. Ляхи	623681312101000042	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	5 148 678	36 000 000	7 200 000
8	Ждановичский с/с, аг. Ратомка, квартал № 2, участок № 35	623681708601002856	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	3 056 150	184 000 000	36 800 000
9	Ждановичский с/с, аг. Ратомка, квартал № 2, участок № 36	623681708601002857	0,1250 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	3 292 820	153 000 000	30 600 000
10	Ждановичский с/с, аг. Ратомка, квартал № 2, участок № 37	623681708601002858	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	3 310 142	184 000 000	36 800 000
11	Ждановичский с/с, аг. Ратомка, квартал № 2, участок № 38	623681708601002859	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	3 101 300	184 000 000	36 800 000
12	Ждановичский с/с, аг. Ратомка, квартал № 2, участок № 39	623681708601002855	0,1250 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	3 077 050	153 000 000	30 600 000
13	Крупичий с/с, д. Аннополь	623683900101000175	0,1277 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ, водопровод	5 153 604	80 000 000	16 000 000
14	Крупичий с/с, д. Вишневока	6236839002101000130	0,1437 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	5 503 674	76 000 000	15 200 000
15	Крупичий с/с, д. Дубинки	623683903101000052	0,1687 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	660 566	44 000 000	8 800 000
16	Крупичий с/с, д. Закуржка	623683905101000127	0,1499 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	4 567 073	49 000 000	9 800 000
17	Крупичий с/с, д. Пятенщина	623683908101000377	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ	-	87 000 000	17 400 000
18	Крупичий с/с, д. Столбуновичи, участок № 16	623683909101000095	0,1457 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	-	104 000 000	20 800 000
19	Луговослободской с/с, д. Дворец	6236841030101000080	0,1438 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, водопровод	5 510 219	44 000 000	8 800 000
20	Мацулицинский п/с, г.п. Мацулици, массив № 3, участок № 21	623655500001000426	0,1575 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	84 000	59 000 000	11 800 000
21	Мацулицинский п/с, г.п. Мацулици, массив № 3, участок № 22	623655500001000415	0,1575 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	84 000	59 000 000	11 800 000
22	Михановичский с/с, д. Березина, участок № 13	623684200601000038	0,1536 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	84 000	62 000 000	12 400 000
23	Михановичский с/с, д. Плебаны, участок № 3	623684205601000121	0,2414 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, водопровод	2 000 000	94 000 000	18 800 000
24	Острошицко-Городокский с/с, д. Раубичи	623685206601000936	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ	2 598 806	400 000 000	80 000 000
25	Папернянский с/с, д. Аронова Слобода, участок № 2	623685500101000247	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	2 987 309	150 000 000	30 000 000
26	Папернянский с/с, д. Пильница	623685508101000218	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	4 068 329	150 000 000	30 000 000
27	Папернянский с/с, д. Рахманьки, участок № 18	623685509101000179	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	3 278 898	150 000 000	30 000 000
28	Самохваловичский с/с, д. Валицковщина	623686301101000097	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	3 420 000	79 000 000	15 800 000
29	Сеницкий с/с, аг. Атолино, участок № 24	623686600601000598	0,1244 га	Для				

ПРИВАТНЫЯ АБВЕСТКІ
ПРАДАЦЦА
Дойная козачка 1-ым акамам з 5-месячным казлянятам ад высокадойнай казы.

Купон для бясплатнай прыватнай аб'явы
ЗАПОЎНІЦЕ РАЗБОРЛІВА, ВЯРАЖЦЕ І ВЫШЛІЦЕ НА АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013 Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 А. Тэлефон для давадак 287 17 79.

АБВАЗКОВЫЯ вэсткі не для друку: ВАША ПРОЗВІШЧА, АДРАС, ХАТНІ ТЭЛЕФОН.

Form for submitting an advertisement, including fields for name, address, phone number, and date.

Пашпарт, серыя № Выдадзены
Падпіс Дата

Дача, 35 км ад МКАД, 9500 у.а. (гор).
Тэл. 8 029 577 03 76.
«Нісан прэрыя», 1990 г.в., 2,0, бензін, Выдатны стан.

Дом з пабудовамі на хутары, воз на драўляным ходзе, электрапліта пад цыркуляры, Ашмянскі раён.

Дом драўляны без выгод у в. Фалькі Мінскай вобл. Вілейскага р-на Вязьнінскага с/с.

Утэрныя бланкі строгай отчетности «Домогражданства»...

ПРОЕКТИВНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ ОБЪЕКТА ДОЛЕВОГО СТРОИТЕЛЬСТВА

1-я очередь строительства 2-й пусковой комплекс Жилой дом № 1 (по генплану), 4 секции в осях 5-10 комплекса многоэтажных жилых домов с объектами социальной инфраструктуры в квартале пр. Машерова - ул. Тимирязева - ул. Грибоедова - ул. Репина (комплекс «ЧАЙКОВСКИЙ»)

Совместное общество с ограниченной ответственностью «БЕЛИНТЕ-РОБА» информирует физических и юридических лиц о создании объекта долевого строительства.
Информация о застройщике: ООО «БЕЛИНТЕ-РОБА».

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ об изменении капитала за 2012 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт пояснительной записки, 2012 год, 2011 год. Section: Раздел I. За год, предшествующий отчетному.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ о движении денежных средств за 2012 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт пояснительной записки, 2012 г., 2011 г. Section: ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2013 г.

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт пояснительной записки, 2012 год, 2011 год. Section: АКТИВЫ.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ о прибыли и убытках за 2012 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт пояснительной записки, 2012 год, 2011 год. Section: АКТИВЫ.

КОНСОЛИДИРОВАННАЯ ИНФОРМАЦИЯ о составе денежных средств и их эквивалентов за 2012 год

Table with columns: Денежные средства и их эквиваленты, 2012 год, 2011 год. Section: Денежные средства в кассе, Денежные средства в банкоматах.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЕ СВЕДЕНИЯ о совокупном доходе за 2012 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт пояснительной записки, 2012 год, 2011 год. Section: АКТИВЫ.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ о движении денежных средств за 2012 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт пояснительной записки, 2012 г., 2011 г. Section: ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2013 г.

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт пояснительной записки, 2012 год, 2011 год. Section: АКТИВЫ.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ о прибыли и убытках за 2012 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт пояснительной записки, 2012 год, 2011 год. Section: АКТИВЫ.

КОНСОЛИДИРОВАННАЯ ИНФОРМАЦИЯ о составе денежных средств и их эквивалентов за 2012 год

Table with columns: Денежные средства и их эквиваленты, 2012 год, 2011 год. Section: Денежные средства в кассе, Денежные средства в банкоматах.

Старыя рэчы

КРУЩІЦЕ ДЫСК!

«Стэлефануемся на працягу дня» — сёння гучыць як нармальны выраз, а паўтара стагоддзя таму, скажы вы так, вас прынялі б за звар'яцелага.

Тэлефонны прарэс ішоў да лей, і эпоху, калі тэлефон у кватэры можна было паставіць толькі так бы мовіць, «на вялікім блэце».

тады яна гадзінамі «вісела» на тэлефоне, гутарыла з сябрамі і сяброўкамі. Не абышлася і без цікавых гісторый, якія сёння Іна не можа ўспамінаць, не смеючыся:

«Я ГАДАВАЛАСЯ З ГЭТЫМ ТЭЛЕФОНАМ»

Дызайнер Іна Патаповіч дастае з каморы (так яна называе шафу, дзе захоўвае шмат старых рэчаў) чырвоны дыскавы тэлефон, адной рукой бярэ трубку, другой кранае дыск з лічбамі, і па пакоі разносіцца знаёмы гук набору нумара:

кожнаму апарату прысвойваўся нумар. Размову паміж абанентамі тады заказвалі і чакалі, пакуль тэлефаністка злучала суразмоўцаў.

Адным з самых папулярных тэлефонных апаратаў у СССР быў ТА-68. Пластмасавы корпус, акенца, у якім запісваўся нумар тэлефона абанента, спіральны провад — так выглядаў хіт савецкай дзяржавы.

У першых тэлефонаў нумаранабіральных не было ўвогуле, а да 1968 года на дыску набору нумара на тэлефонным апаратах у Савецкім Саюзе былі не толькі лічбы, але і літары: побач з лічбамі знаходзілася яшчэ 10 літар. Але, у адрозненне ад замежна, літары ў СССР не прыжыліся.

тэлефонам. Гледзячы на яго, можна зразумець, які ён старажытны. Падстаў глядзеця на тэлефон з усмешкай ў Іны шмат, мноства гісторый звязана са старажытны тэлефонным апаратам. Дзяўчына кажа, што больш за ўсё яна сьбіравала з ім у сваім пераходным узросце:

ГІСТОРЫЯ ДЫСКАВАГА ТЭЛЕФОНА

Сваім вынаходствам тэлефон абавязаны многім замежным дзеячам навуцы, але больш за ўсіх амерыканцу Алксандру Бэлу, які ў 1876 годзе запатэнтаваў прыладу для перадачы і прыёму чалавечай гаворкі.

У першым тэлефонным апаратае трубка выкарыстоўвалася па чарзе для перадачы і прыёму чалавечай гаворкі, у ім адсутнічаў званок — яго вынайшлі пазней.

У 1876, калі быў ашчыцёўлены першы тэлефонны званок паміж Бэлам і яго паплекнікам Ватсанам, неабходнасці ў тэлефонным нумары не было, бо ў той час у свеце існавалі толькі два тэлефонныя апараты.

Інфарм-укол

КІШЭЧНІК НЕШТА РАЗДРАЖНЯЕ

Ад 15 да 50 працэнтаў насельніцтва ў розных краінах пакутуюць ад такога непрыемнага стану, як сіндром раздражнёнага кішчэніка.

маларухомы лад жыцця, гінекалагічны захворванні (яны выклікаюць рэфлекторныя парушэнні матарнай функцыі тоўстай кішкі), эндокрыныя парушэнні (атлусценне, гіпатырэз, цукровы дыябет, клімакс, дысбактэрыёз).

рознівацца ад прыкмет некалькіх сур'ёзных захворванняў кішчэніка і ўнутраных органаў (хвароба Крона, неспецыфічны язвавы каліт, рак кішчэніка).

Трэба быць гатовым да таго, што імгненнага выздараўлення не будзе і прыступы хваробы, магчыма, слабейшыя, будуць час ад часу паўтарацца. Такі факт яшчэ не сведчыць за тое, што лячэнне неэфэктывнае.

Паводле слоў загадчыцы 1-га тэрапеўтычнага аддзялення 3-й цэнтральнай раённай клінічнай паліклінікі г. Мінска Сняжаны ДУДАРЧЫК, сіндром раздражнёнага кішчэніка — гэта комплекс функцыянальных (а значыць, не звязаных з арганічным пашкоджаннем) расстройстваў тоўстай кішкі.

Клініка можа працякаць з перавагай дыярэі, запораў або боляў у жываце і метэарызмам. Боль (вакол пупка або ўнізе жывата) можа быць нязначны або ў выглядзе кішчэчнай колікі, працягласць — да некалькіх гадзін.

Пэўную палёжку павінен прынесці рэжым харчавання. Ужываць ежу неабходна 4-6 разоў на дзень, пры гэтым варта добра перажоўваць, не спяшацца. Вядзенне харчавання дзёнініка дапамагае вывільць прадукты, якія пагаршаюць стан.

Зразумела, што харчаванне павінна дапамагчы справіцца з запорамі і дыярэямі. Нярэдка пацыенты наогул бяжыць нешта есці і імкнучыся максімальна зменшыць асартымент прадуктаў.

Дакладныя прычыны непрыемнага стану пакуль не ўстаноўлены. Аднак шматлікія клінічныя даследаванні паказваюць, што верагодней за ўсё ў аснове развіцця гэтага захворвання — парушэнне складанай праграмы рэгуляцыі работы кішчэніка.

Дыярэя часцей узнікае раптоўна пасля яды (часцей пасля хваляванняў, канфіліктных сітуацый і ў першай палове дня). У многіх хворых бывае адчуванне няпоўнага спаражнення кішчэніка пасля дэфекацыі. Паносы і запоры могуць чаргавацца. Метэарызм — адзін з характэрных сімптомаў сіндрому, звычайна ўзмацняецца бліжэй да вечара.

Дыягностыка Дыягназ ставіцца метадам выключэння іншых захворванняў. Паколькі размова ідзе пра функцыянальны стан, то ні фібрагастрадуаднааскапія, ні ірыгаскапія, ні каланаскапія, ні іншыя абследаванні, якія звычайна выкарыстоўваюцца для выяўлення хваробаў страўніка і кішчэніка, не выяўляюць яго прычыну.

Дыягностыка Дыягназ ставіцца метадам выключэння іншых захворванняў. Паколькі размова ідзе пра функцыянальны стан, то ні фібрагастрадуаднааскапія, ні ірыгаскапія, ні каланаскапія, ні іншыя абследаванні, якія звычайна выкарыстоўваюцца для выяўлення хваробаў страўніка і кішчэніка, не выяўляюць яго прычыну.

СЕННЯ Месяц Поўня 25 мая. Месяц у сур'ю Скарпіёна.

Сонца Усход Захад Даўжыня дня

ЗАЎТРА Геамагнітныя ўзрушэнні

...у суседзях ВАРШАВА КІЕЎ РЫГА

Ужывайце не менш за 2 л вады на дзень. Дазваляюцца кісламалочныя прадукты, смятана, тварог, алей, рыба, мяса. Не рэкамендуецца шаклад, какава, кава, здроба. Ежу пажадана ўжываць не надта гарачы.

ДЫЕТА ПРЫ ДЫАРЭІ З 3 рацыёну выдзяляюцца маляла, сырая агародніна і садавіна, мёд. Пры павышаным газаўтарэнні варта адмовіцца ад фасолі, гароху, бабюў, капусты, зменшыць колькасць вінаграднага і яолычнага сокаў, архоў, бананаў, піва, рызыкна.

ДЫЕТА ПРЫ ЗАПОРАХ Дадайце харчовыя валокны — злакі, буракі, моркву, грэчку, янчыны крупы, наогул любую гародніну і садавіну.

УСМІХНЕМСЯ Самая вялікая сіла прыцягнення на свеце валодае падушка а 7-й раніцы.

Даты Падзеі Людзі 1856 год — заснаваў Трацякоўская галерэя — нацыянальны музей рускага выяўленчага мастацтва XX-XXI стагоддзяў.

ГЕРАЛЬДЫКА БЕЛАРУСІ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35

Па гарызанталі: 3. Горад на Гродзеншчыне, які ўпершыню згадаваецца ў канцы XV стагоддзя. На яго гербе — вываа зубра.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.